

POGODA
Dzisiaj słonecznie, ciepło, temperatura 93 F (33.9 C); wiatry zachodnie i południowozachodnie z prędkością ok. 10 mil na godzinę. Jutro nieco chłodniej. Wschód słońca o godz. 5:16 rano, zachód o godz. 8:23 wieczorem.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK
Dzisiaj wtorek, 7 czerwca — Roberta i Wiesława.
Jutro środa, 8 czerwca — Maksyma i Medarda.
Pojutrze czwartek, 9 czerwca — Pelagii i Felicjana.

No. 109 Rok (Vol.) LXXXI

CHICAGO, IL, Wtorek, 7 Czerwca (June 7), 1988

Telefon wszystkich biur 286-0141. 35¢

SEKR. CARLUCCI OSTRZEŻA ZACHÓD

O słabiona Pozycja Partyzantów

W Dzisiejszym Numerze Znajdziecie:

- * Czy nasi ustawodawcy zdobędą się na odwagę? (str. 4)
- * "Ludzie i automaty" w dziale z nauką i techniką na ty (str. 2)
- * W dziale kobiet — o menopauzie (str. 5)
- * Siostra Klarent Maria odchodzi na emeryturę (str. 3)
- * "Ścisłe tajne" (str. 4)
- * Zakończenie roku w szkole im. św. M. Kolbe (str. 3)
- * Ze zjazdu Okręgu I Z.S.P. w Chicago (str. 5)
- * Antoni Pajdak (str. 4)

Nie Ujawniać Tajemnic Państwowych

Washington (CT) — Sędzia zajmujący się aferą irańską przyznał w poniedziałek, iż kwestia ochrony tajemnic państwowych może stanowić przeszkodę w przeprowadzeniu rozprawy sądowej przeciwko Oliverowi Northowi i 3 pozostałym oskarżonym.

Już po raz drugi w ciągu minionych 2 tygodni sędzia Gerhard Gesell ostrzega, iż istnienie problemy mogą uniemożliwić skazanie 4 oskarżonych za potajemne dostarczanie broni do Iranu i przekazywanie funduszy dla nikaraguańskich contras.

Sędzia Gesell uważa, iż tajemnice państwowe nie mogą być ujawniane, a fakt ten znacznie ogranicza prawo oskarżonych do skutecznej obrony. Zdaniem wspomnianego przedstawiciela prawa podczas przyszłej rozprawy oskarżeni mogą przypominąć inne tajne operacje przeprowadzone za zgodą członków gabinetu, a dla dobra państwa do tego nie można dopuścić.

Sędzia Gesell sugeruje, iż Northa, Poindextera, Secorda i Hakima nie należy oskarżać o zawiązanie spisku, w celu oszukania rządu. Należałoby raczej oskarżyć ich jedynie o składanie fałszywych oświadczeń wobec Kongresu, wprowadzanie w błąd komisji śledczej oraz fałszowanie i niszczenie dokumentów.

Kolejny Skandal w Arizonie

Phoenix (CT) — W gorącej Arizonie wykryto kolejny skandal na wysokim szczeblu.

Niedawno gubernator republikański Evan Mecham zastąpiony został na stanowisku przez demokratę, Rose Mofford.

W sprawie Mechama rozpoczął się już proces karny, w którym zarzuca się mu ukrycie pożyczki w wysokości \$350 tys. Pieniądze te Mecham pobrał na prowadzenie swej kampanii wyborczej. W owym czasie kandydaci na urzędy obiecali ujawniać wszystkie swe finansowe zasoby.

Tymczasem prokurator stanowy Robert Corbin mianował niezależnego prokuratora, który prowadził będzie dochodzenie w sprawie obecnego burmistrza Arizony Rose Mofford.

W ostatnich dniach wyszło na jaw, iż Mofford ukryła fakt posiadania nieruchomości oraz niezgodnie z prawem przyjmowała prezenty. Zarzuca się także, iż sprawując swą funkcję sekretarza stanowego, Rose Mofford używała stanowych funduszy na zakup drogich zegarków, długopisów, książek, lalek i in.

Kolejna Runda Negocjacji w Managui

Kongres Powinien Przyznać Contras Pomoc Militarną

Washington (CT) — Żądania przywódców contras o wprowadzenie większej demokracji w Nikaragui będą podczas rozpoczynających się we wtorek negocjacji pokojowych z sandinistami niczym więcej jak tylko czczą retoryką nie popartą żadnymi argumentami.

Contras obecnie odcięci są od wojskowej pomocy Stanów Zjednoczonych, cierpią na brak żywności i lekarstw — a co najważniejsze — istnieją ostre podziały między przywódcami nikaraguańskich partyzantów.

Od marca tego roku ponad 8 tys. partyzantów spośród 12 tys. oddziałów zbiegło do sąsiedniego Hondurasu w poszukiwaniu żywności, ubrań i lekarstw. Takie dane przytaczają przedstawiciele amerykańskiej administracji w Waszyngtonie i dyplomaci akredytowani.

(Ciąg dalszy na str. 6)

Prez. Reagan o Spotkaniu w Moskwie

Washington (CT) — Wygłaszając w poniedziałek przemówienie podczas World Gas Conference, prezydent Reagan stwierdził, iż moskiewskie spotkanie na szczycie stworzyło "nowe wymiary zaufania i współpracy" między Stanami Zjednoczonymi i Związkiem Sowieckim. Przywódca USA dodał, iż fakt ten stwarza nowe nadzieje dla obydwu narodów.

Amerykański prezydent pochwalił Michaila Gorbaczowa za wprowadzenie "prawdziwych zmian" w życiu ZSSR i za postępowanie w realizacji praw człowieka w tym kraju.

"Różnice nadal jednak pozostają i ciągle jest za wcześnie, by stwierdzić dokąd zaprowadzą przeprowadzane reformy" — powiedział Reagan do przedstawicieli 45 krajów, reprezentujących przemysł wydobywczy naturalnego gazu. — "Jeśli prezydent USA może na sowieckiej ziemi spotkać się z dysydentami i refujnikami, może rozmawiać z przedstawicielami inteligencji i świata artystycznego, może z wolności, to fakty te dają duże nadzieje na lepszą przyszłość".

Przywódca USA ukazał się po raz pierwszy od swego powrotu z Moskwy i Londynu. Rzecznik Białego Domu zapewnił, iż prezydencka para doszła już do sił po swej długiej podróży i obecnie znajduje się w dobrym zdrowiu.

Podczas wygłoszonego przemówienia Reagan nie udzielił odpowiedzi na pytanie, czy układ o polowicznej redukcji liczby rakiet dalekiego zasięgu podpisany będzie jeszcze przed zakończeniem jego prezydenckiej kadencji. Stwierdził jedynie, iż prace nad dokumentem w dalszym ciągu trwają, lecz konkretnych terminów nie ustalono.

Przywódca USA stwierdził, iż był bardzo poruszony zdaniem pewnej sowieckiej kobiety, która bardzo życzyłaby sobie, by Reagan zwrócił się do narodu sowieckiego ze słowami: "Niech was Bóg błogosławi".

Równocześnie Reagan zapewnił, iż wizyta złożona w Moskwie w imieniu narodu amerykańskiego była jednym z największych przywilejów w jego życiu.

CHICAGO — Wybrzeże jeziora.

Upały i Susza Zmuszają Do Oszczędności

Zakazy Podlewania Trawników i Marnowania Wody

Chicago (ST, CT) — W Chicago i całym stanie, od ponad miesiąca mamy poważny problem z wodą. Mimo, że zasadniczo wody powinno być pod dostatkiem ze względu na sąsiedztwo jeziora, brak deszczy powoduje większe niż normalnie zapotrzebowanie na wodę, stąd konieczność intensywniejszego pompowania jej i trudności w zaspokojeniu potrzeb wszystkich mieszkańców metropolii.

Rok obecny zaliczany jest do rekordowych, jeśli chodzi o skąpość opadów deszczu. Dla przykładu warto zwrócić uwagę, że w ostatnich 60 dniach zanotowano jedynie 1.7 cala deszczu, gdy normalnie w podobnym okresie lat poprzednich średnia ta wynosiła 7.74 cala.

Nie zanosi się zresztą na żadną poprawę, bo nadal zapowiadane są upały i susze, co najmniej do końca bieżącego tygodnia, być może przyniesie jakieś burze, ale dopiero pod koniec tygodnia, prawdopodobnie w niedzielę, lub nawet na początku następnego tygodnia.

Od ubiegłego weekendu, codziennie, nowa miejscowość ogłasza pogotowie wodne, tzn. wprowadzono zakaz nadmiernego zużywania wody, przede wszystkim do podlewania trawników i ogródków, zakazano mycie samochodów oraz apelowano o to, by wstrzymać się z napełnianiem basenów kąpielowych.

Największe problemy mają miejscowości znajdujące się w powiecie Du Page, ponieważ nie otrzymują one jeszcze wody jeziora Michigan. Polegają na wodzie studiennej, której zasoby z każdym dniem maleją. Nawet miejscowości w pow. Cook, które mają wodę z jeziora notują poważny spadek ciśnienia, sytuację stosunkowo poważną, bo istotną w wypadkach np. pożaru, gdy ciśnienie wody jest najważniejsze.

Dlatego też takie miejscowości jak: Brookfield, La Grange Park, North Riverside, Lyons zabroniły mieszkańcom podlewać ogródki. Apeluje się o oszczędzanie wody, choć na razie nie ogranicza się jej zużycia na potrzeby życia codziennego. Nawet w Chicago, które jak dotąd nie ma poważniejszych trudności z wodą, wprowadzone zostało ograniczenie co do godzin podlewania trawników. Można podlewać jedynie w godzinach: od 5 do 8 rano i od 7 do 10 wieczorem. W innych godzinach, osobie która nie dostosuje się do tych przepisów grozi kara w wysokości \$25.

Również w Chicago, a może nawet szczególnie w Chicago, bardzo istotne jest utrzymanie odpowiedniego ciśnienia wody. W niektórych dzielnicach rozbawione dzieci, lub starsi szukający ochłody otwierają hydranty przeciwpożarowe. Marnują nie tylko wodę, ale co gorsza,

poprzez otwarcie hydrantu powodują spadek ciśnienia wody. Jeśli doszłoby do jakiegoś pożaru, trudniej byłoby go ugasić. Dlatego należy natychmiast raportować każdy otwarty hydrant, nie pozwalając na otwarcie go.

Ostrzega się ponownie osoby starsze, rodziców małych dzieci i opiekunów osób chorych, że obecne upały, brak wilgoci w powietrzu, powodują większą niż normalnie zawartość ozonu w atmosferze. W związku z tym osoby cierpiące na schorzenie serca, płuc, problemy z oddychaniem, powinny jak najmniej przebywać na dworze, starać się chronić w pomieszczeniach z klimatyzacją. Należy również unikać nadmiernego wysiłku.

Dla tych, którzy martwią się o wygląd ich trawników, specjaliści mają pocieszającą wiadomość. Żółta i wydawałoby się wyschnięta trawa, która znajduje się w stadium wegetacji. Kiedy przyjdą deszcze, na pewno znów się zazieleni. Dodatkowo warto wiedzieć, że podlewanie standardowymi spryskiwaczami nie daje zbyt dobrego efektu, ponieważ około 90% wody wyparuje. Lepiej jeśli możemy podlewać, podlewać specjalnym węzłem, który dostarcza wody do korzeni roślin a nie spryskuje ich.

Drzewa i krzewy jeśli raz dobrze podlane, potrafią przetrzymać suszę kilka i kilkanaście dni. Chcąc zapewnić, że utrzymają wilgoć dłużej, należy wokół korzeni rozłożyć materiał utrzymujący wilgoć.

Kokaina Zamiast Róż

Miami (CT) — Agenci urzędu celnego skonfiskowali samolot należący do Avianca Airlines, na którego pokładzie znaleziono 490 funtów kokainy.

Avianca to kolumbijskie linie lotnicze, a właśnie z tego kraju pochodzi ogromna większość kokainy przemycanej na terytorium Stanów Zjednoczonych.

Na pokładzie Boeinga 747 znajdowały się skrzynki z kwiatami, a w 30 z nich zamiast kwiatów znalezione kokainę.

Za każdy funt znalezionej kokainy Avianca zapłacić musi \$16 tys. Za cały ładunek tych używek kara przekroczy \$7,8 mln. Na poczet kary skonfiskowano samolot, który w razie odmowy zarządu linii uiszczenia pieniędzy, wystawiony będzie na licytację.

Począwszy od stycznia minionego roku na pokładach samolotów linii Avianca narkotyki znajdowano aż 14 razy. Poprzednie kary zarząd linii zawsze płacił i zarekwirowane samoloty były zwracane.

Delegacja Polonii w Białym Domu

Chicago (inf. wł.) — W najbliższą środę, delegacja Polonii pod przewodnictwem prezesa K.P.A. i Z.N.P. mec. Alojzego Mazewskiego przybędzie do Białego Domu, gdzie prezydent Reagan mówić będzie o swej ostatniej podróży do Moskwy.

Z Chicago na spotkanie oprócz Alojzego Mazewskiego jadą: Kazimierz Łukomski — wiceprezes K.P.A., Helena Zielińska — prezeska Związku Polek i Edward Dykla — prezes Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego. Polonijna delegacja liczyć będzie 9 osób.

Rozruchy Na Okupowanych Terenach

Jerozolima (UPI) — 74-letni Hassan Tawil, wyznaczony przez izraelskie władze na stanowisko burmistrza miasteczka Al Bira na Zachodnim Brzegu, został zaatakowany przez nieznaną osobników. Nóż uszkodził serce i żołądek Tawila. Stan rannego ocenia się jako krytyczny. Napaść miała miejsce w pobliżu jego domu.

Motywy ataku nie są jeszcze znane. Wojskowe radio podało, że anonimowy informator, posługujący się językiem hebrajskim zatelefonował do stacji i oświadczył, iż sprawcami ataku była grupa ludzi mocno poirytowanych palestyńską młodzieżą rzucającą kamieniami w przechodniów i kierowców mijających ich miejscowość, od dnia wybuchu rozruchów na okupowanych terenach.

Wojsko zamknęło drogi przejazdowe do Al Bira a miasteczko otoczone by uniemożliwić ucieczkę napastnikom.

Izraelska armia wprowadziła godzinę policyjną w dwóch innych miejscowościach Zachodniego brzegu oraz w obozie dla uchodźców Jabalia w strefie Gazy, gdzie 9-miesięczna dziewczynka straciła oko od ślepej kuli wystrzelonej przez izraelskiego żołnierza, gdy rozpędzano tłum demonstrantów. Był to już drugi tego rodzaju wypadek w obozie kierowanym przez ONZ. Wcześniej ofiarą było również 9-miesięczne dziecko.

W pierwszym dniu otwarcia szkół licealnych, zamkniętych przez ostatnie 4-ry miesiące z rozkazu wojsk okupacyjnych, w trzech miejscowościach doszło do starć młodzieży z izraelskimi żołnierzami. Większość spośród 37,000 uczniów szkół średnich na Zachodnim Brzegu przystąpiło do regularnej nauki, nie wywołując żadnych zamieszek.

Szkoły zostały zamknięte w lutym br. Decyzję uzasadniono tym, że stały się one ośrodkami działalności antyizraelskiej.

Afganistan Liczy Na Pomoc USA

Nowy Jork (Reuters) — Afganistan liczy na przyjaźń i pomoc Stanów Zjednoczonych — w przebudowie Afganistanu — stwierdził prezydent tego kraju Nadżibullah w wywiadzie dla reportera sieci telewizyjnej CBS.

Afgański przywódca dodał, iż "ma nadzieję, że Stany Zjednoczone staną się prawdziwym gwarantem porozumienia o nie mieszanie się w wewnętrzne sprawy Afganistanu i pomogą wprowadzić w życie postanowienia układu zawartego w Genewie..

Nadżibullah po zakończeniu rozmów w Moskwie z sowieckim przywódcą, Michaiłem Gorbaczowem przybył do Nowego Jorku, gdzie wygłosi przemówienie na forum Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Przed Zagrożeniem Ze Strony ZSSR

Rezultaty Nowych Posunięć Moskwy Trudne Do Przewidzenia

Tokio (UPI) — Sekretarz obrony USA Frank Carlucci w swym pierwszym publicznym wystąpieniu od moskiewskiej "szczytówki" ostrzegł zachodnich sprzymierzeńców, by nie dali się zwieść pokojowym gestom Moskwy i oświadczył, że sowieckie reformy wcale nie znoszą sowieckiego zagrożenia militarne-go.

Carlucci podkreślał, iż dążenia Gorbaczowa do podniesienia wydajności i jakości pracy robotników, a także próby osiągnięcia dostępu do najnowocześniejszej technologii mogą doprowadzić raczej do wzrostu zagrożenia.

"Michail Gorbaczow podjął próbę wprowadzenia znacznych zmian w życiu sowieckiego społeczeństwa. Jeśli końcowym rezultatem tych wysiłków będzie zmniejszenie eks-

(Ciąg dalszy na str. 6)

Misja Shultza Nie Przyniosła Wyników

Kair. (UPI) — Sekr. stanu USA, George Shultz zakończył swą czwartą misję na Bliskim Wschodzie nie odnosząc większego sukcesu w zabiegach o poparcie dla swej pokojowej inicjatywy.

W czasie konferencji prasowej w ostatnim dniu pobytu w Kairze, Shultz oświadczył, iż rozmowy w tej sprawie będą kontynuowane. Przyznał jednak, że dotychczas żadna z zainteresowanych stron nie zmieniła swego poprzedniego stanowiska.

Dodał także, że zarówno arabscy jak izraelscy przywódcy zachęcali go do kontynuacji wysiłków na rzecz rozwiązania konfliktu. Shultz nie dał odpowiedzi na pytanie, czy powróci na Bliski Wschód. Powiedział jedynie, że gotów jest to uczynić w razie wyraźnych sygnałów z państw bliskowschodnich o gotowości do podjęcia konstruktywnych negocjacji.

Do przywódców arabskich, którzy dziś zebraли się w Algierze na otwarcie arabskiej "szczytówki" sekr. Shultz skierował prośbę o debaty pod hasłem pokojowych rozwiązań wszelkich regionalnych konfliktów. Poddał jednak w wątpliwość słuszność nawoływań do stworzenia państwa palestyńskiego, twierdząc, iż posunięcie takie może doprowadzić tylko do dalszych frustracji i napięć.

Po raz pierwszy Shultz wyraził chęć współpracy z Zw. Sowieckim w zakresie planu pokojowego dla Bliskiego Wschodu, który w jego ocenie, może okazać się w tym wypadku pomocnym partnerem.

Sekretarz nie dowiedział się niczego na temat losów zachodnich zakładników, znajdujących się w rękach proirańskiej partii Hezbollah. Syryjski przywódca, Hafez Assad nie złożył też żadnych przyrzeczeń o pomocy w ich odbiciu.

Nadzieje na uwolnienie zakładników wzrosły z chwilą, gdy Syria, utrzymująca swe wojska w Libanie w charakterze oddziałów pokojowych, zdecydowała się na interwencję, by przerwać krwawą walkę między proirańską Hezbollah a pro-syryjską milicją Amal. Syryjskie oddziały posuwają się na kontrolowane przez członków Hezbollah, południowe przedmieścia Bejrutu.

Ostatnie raporty w londyńskiej prasie o przesunięciu zakładników do budynku byłej szkoły, używanego obecnie jako baraki bojówek Hezbollah, zostały potwierdzone przez bejrucką milicję.

Żyjemy w czasach, w których zanikła tradycja przekazywania zawodu z pokolenia na pokolenie. Jeszcze nie tak dawno większość ludzi zajmowała się rolnictwem, a więc zaspakajaniem podstawowej potrzeby ludzkości. Dzisiaj, w USA tylko 3% to farmerzy, którzy dostarczają żywności całej reszcie społeczeństwa, a sporo nadwyżek trzeba jeszcze wyeksportować.

Ciężką pracę ludzi i zwierząt na roli przyjeżdżało dużo wydajniejsze maszyny. Ludzie przyzwyczaili się do nowych wygod, do urządzeń usprawniających pracę i uprzyjemniających życie. Większość obecnego potencjału gospodarczego przejął przemysł.

Od lat obserwuje się jednak w przemyśle tendencję do zmniejszania zatrudnienia. Niektórzy obawiają się o utratę tzw. miejsc pracy, zmniejszenie zarobków i zubożenia.

Patrzac jednak z perspektywy, trzeba stwierdzić, że różnych dóbr przybywa z roku na rok. Zmniejszanie bezpośredniego wysiłku ludzi wcale nie oznacza zmniejszenia ich dochodu. Produkcja jest coraz większa i aby interes się kręcił wytworzone dobra muszą trafić do ludzi.

Kto przed pół wiekiem mógł marzyć o posiadaniu w domu własnego kina i dostępu do tysięcy filmów. Dzisiaj popularne "video", to przeciętna tygodniówka. Samochód — dawniej niespełnione marzenie dla wielu ludzi, dzisiaj jest niezbędny i dostępny dla każdego pracującego.

Popatrzmy na dzisiejszą technikę od strony produkcji. Gdy przyglądnąć się schematom "video" łatwo stwierdzić, że nawet zdolny technik, gdyby musiał taki aparat złożyć z elementów, trwałoby to miesiące. Często reparaacja przenośnego odbiornika radiowego jest niopłacalna, bo nowy kosztuje mniej niż dniówka.

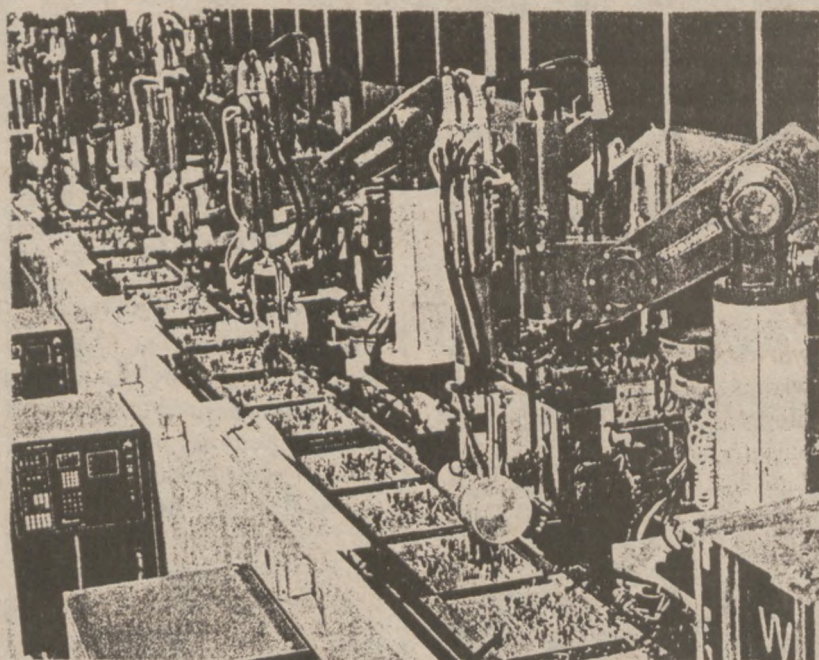
Wielu ludzi uważa, że niskie ceny sprzętu elektronicznego są następstwem ułokowania produkcji w krajach Azji, gdzie przeciętna roczna pensja robotników jest rzędu \$10 tys. rocznie. Jest to jednak tylko część prawdy. Obecne linie produkcyjne Japonii, Tajwanu, Korei i innych państw tego regionu w dużym stopniu się wydłużyły. Hale produkcyjne dawniej pełne kobiet ślęczących nad taśmą produkcyjną i składających cuda współczesnej elektroniki zostały zapełnione automatami, wykonującymi te same czyn-

Z Technika i Nauką, Na Ty ...

Dr inż. Andrzej Michalik
P.O. Box 41-594, Chicago, IL 60641

Ludzie i Automaty

Dawniej na tej linii produkcyjnej aparatów "video" siedzieli Japonki. Dzisiaj roboty montują szybciej i bezbłędnie.

ności kilka razy szybciej i precyzyjniej.

Automatyzacja produkcji nie jest zjawiskiem nowym. Od lat były wprowadzane do produkcji automaty tam, gdzie człowiek swoimi siłami nie mógł sprostać zadaniom. Jedne automaty umożliwiały produkcję ważących tony elementów, wytwarzanych przez przemysł metalowy, a inne lutowały mikroskopijne elementy scalone używane w komputerach.

W ostatnich latach zaczęto wprowadzać do hal produkcyjnych automaty przystosowane do wykonywania takich czynności, które były wykonywane bezpośrednio przez ludzi. Jest to jednocześnie nowe pokolenie automatów nazwanych robotami.

Robot jest nazwą przyjętą na całym świecie dla określenia maszyny zdolnej wykonywać czynności podobnie jak człowiek i jednocześnie mającej kontakt z otoczeniem. Nazwy tej użył pierwszy raz przed dziesiątkami lat czeski pisarz Karol Capek.

Od strony technicznej, robot to jakby wyższy stopień automatu. Wyposażony w różnego rodzaju czujniki (jakby zmysły), którymi rozpoznaje otoczenie. Nie będzie więc wykonywał pustych czynności, gdy zabraknie elementów, które składa. Do zmiany rodzaju wykonywanej pracy robot nie wymaga nowego ustawienia, lecz jedynie zmiany komend sterujących.

Roboty są w pewnym stopniu podobne do ludzi lub zwierząt. Nie muszą mieć wprawdzie głowy z anteną jak to jest przedstawiane na obrazkach science-fiction ("mózg" jest w szafce obok), lecz tym, co upodabnia robota do człowieka są ramiona. Przeguby umożliwiają zmiany pozycji "rąk" nawet w większym stopniu niż dopuszczają to stawy ramion. Zależnie od przeznaczenia robota stosuje się różne napędy ramion. Napęd elektryczny tzw. silnikami krokowymi umożliwia bardzo precyzyjne ustalanie pozycji. Napęd hydrauliczny daje niespotykaną u człowieka siłę, a napęd pneumatyczny zapewnia

miękość chwytu — tzw. czucie w palcach.

Oprócz wspomnianego już przemysłu elektronicznego, kilkadziesiąt tysięcy robotów znalazło zatrudnienie w przemyśle samochodowym. Zaczęto od obsadzania robotami stanowisk szczególnie trudnych i niebezpiecznych. Z ok. 3 tys. spawaczy, które wymaga precyzyjny samochód, roboty wykonują do 90% (jak na linii produkcyjnej Mazdy). W fabrykach Volkswagena roboty zastąpiły ostatnio 30% robotników. W ciągu kilku lat przemysł samochodowy — głównie japoński, zamierza wprowadzić roboty na ponad połowę stanowisk obsadzanych dotychczas przez ludzi.

Przewiduje się, że począwszy od bież. roku produkcja i sprzedaż robotów będzie się podwajała z roku na rok. Produkcją robotów w USA zajmują się tak wielkie koncerny, jak General Motors, General Electric i IBM, które utworzyły specjalne oddziały w połączeniu z firmami japońskimi. Obok tych gigantów powstają drobne firmy oferujące roboty sprząające dom lub rozwożące korespondencję pomiędzy biurkami.

Po powszechnym wprowadzeniu robotów nastąpi zmniejszenie zatrudnienia w przemyśle, chociaż do konstrukcji i obsługi robotów nadal będą potrzebni ludzie — tyle że o innych kwalifikacjach. Odpływ ludzi z przemysłu nie powinien być szokiem gospodarczym, podobnie jak wyłudnienie farm amerykańskich nie zmniejszyło produkcji żywności, a ludzie, którzy odeszli z rolnictwa, wcale nie tęsknią za ciężką i monotonną pracą dawniej wykonywaną na roli.

Część ludzi wypartych przez roboty odejdzie na zasłużoną emeryturę część jednak — szczególnie ludzi młodych musi zmienić zawód i jak najwcześniej powinni oni pomyśleć o zdobywaniu nowych umiejętności. Szacuje się, że obecnie w społeczeństwie amerykańskim ludzie w ciągu swojego życia 2-3 razy zmieniają całkowicie swój zawód, a co ok. 3 lata powinni się dokształcać, aby utrzymać swoje miejsce w pracy.

Automatyzacja produkcji jest nieodwracalnym zjawiskiem pozabawiającym wprawdzie zatrudnienia ludzi niewykwalifikowanych, lecz otwierającym duże szanse kariery dla tych, którzy znają i rozumieją technikę.

Sigrid Undset

Krystyna Córka Lavransa

183

Tom III KRZYŻ

Szymon przeszedł obok drzwi kuchni, przystanął na chwilę i zajrzał do wnętrza. Sigurd oświadczył szybko, że szuka dratwy i obcego, by doprowadzić do ładu podartą uprząż.

— Aha, to tutaj przechowują takie rzeczy w kuchni? — rzucił Szymon ostro i odszedł. Pacholek potrząsnął głową i mrugnął znacząco w stronę gospodyni.

Szymon odsunął misę z jadem i siedział bez ruchu. Był taki zmęczony, że z trudem tylko się podniósł. Tak jak stał, w butach z ostrogami, rzucił się na łóżko; ale wnet zrobiło mu się żal — było czyste i wygodne. Usiadł więc i ściągnął buty. Był taki wyczerpany, jakby zbity, zdawało mu się, że wnet zaśnie; poza tym przemókł i zmarzł, lecz twarz go paliła po długiej jeździe w czasie burzy.

Wsunął się pod skórę, układał i odwracał poduszki na wszystkie strony — było je dziwnie czuć rybą. Wreszcie pozostał w półleżącej pozycji wsparty na łokciu.

Myśli jego zaczęły znowu kołować. Całymi dniami krążyły i krążyły ciągle wokół tego samego niby zwierza, które uwiązane do pala biega wciąż w kółko.

...Nawet gdyby Erling syn Vidkuna wiedział, że życie Gyrda i Gudmunda Darre było zagrożone, jeśli torturą zmuszono Erlenda do mówienia — nawet i w takim wypadku nie było hańbą, iż on, Szymon, wszelkimi środkami starał się uzyskać pomoc rycerza. Owszem, raczej przeciwnie: przecież swoim braciom musi człowiek służyć pomocą, choćby przyszło głową nalożyć, jeśli będzie trzeba. Ale pragnął wiedzieć, czy Erling wiedział. Szymon rozważał wszystkie za i przeciw: Erling nie mógł być zupełnie nieświadomy tego, że gotuje się spisek. Ale co właściwie Erling wiedział? Gyrd i Ulf w każdym razie nie mieli pojęcia, czy Erlingowi wiadomo był ich udział w sprzysiężeniu. Lecz Szymon przypominał sobie, że Erling mówił o synach Haftora, radził mu zwrócić się do nich o pomoc, ponieważ to raczej ich przyjaciele muszą się obawiać. Synowie Haftora byli przecież ciętymi braćmi Ulfa i Helgi. Niedaleko leży nos od gęby.

Ale nawet gdyby Erling przypuszczał, iż Szymon myślał także o swych braciach, to ostatecznie tamto, co uczynił, nie stało się w skutek tego gorsze. Z drugiej strony Erling mógł również dobrze sądzić, że Szymon nie wie nic o niebezpieczeństwie grożącym jego braciom. Poza tym zaś powiedział do Stiga, iż nie wierzy, by torturami zmuszono Erlenda do gadania.

Mimo to musiał się jednak bać języka Erlenda. Choć milczał podczas kaźni i na mękach, to jednak on właśnie wskutek swojej lekkomyślności mógł się potem łatwo zdradzić. Wyglądało to zupełnie na niego.

Chociaż... Szymonowi wydawało się pewne, że Erlend nie uczyniłby tego. Milczał przecie jak głaz, ilekroć mówiono o tej sprawie, właśnie dlatego, że lękał się powiedzieć więcej, niżby chciał, gdyby raz zaczął mówić. Szymon pojął, iż Erlend odczuwa dziką, wprost dziecięcą obawę przed złamaniem danego słowa — dziecięcą zaiste, bo to, że on sam zdradził cały plan swej nalożnicy, nie było snadź według jego własnego mniemania niczym hańbiącym. Coś takiego, sądził, może się i najlepszemu wydarzyć. Dopóki sam nie puścił pary z gęby, uważał, że nie skałał swej tarczy i nie złamał wiary; a Szymon widział, jak bardzo Erlend jest wrażliwy na swoją cześć, oczywiście, o ile rozumiał, co to cześć i honor. Popadł przecież nieomal w szal z rozpaczy i wściekłości na samą myśl o tym, iż jeden ze współwinnych mógłby zostać zdradzony, i to teraz, po tak długim czasie, a do tego w taki sposób, że stanowczo nie mogło to zaszkodzić żadnemu z mężów, których krył swym życiem, swą sławą i majątkiem; przez gadanie nieletniego dziecka wobec niego, najbliższego krewniaka owych mężów.

Chciał tak poprowadzić sprawę, aby na wypadek złego jej obrotu on sam pokutował za wszystkich, zaprzysiągł to na krzyż owym mężom, którzy przystąpili do spisku. Ale że dorośli, rozumni ludzie mogli się zadowolić taką przysięgą? Erlend nie miał przecież wszystkiego w swym ręku. Obecnie, kiedy Szymon dowiedział się dokładnie o całym sprzysiężeniu, zdawało mu się, że było to istne szaleństwo. Erlend był gotów dać sobie łamać członka po członku, by tylko dotrzymać danego słowa. Tymczasem zaś tajemnica spoczywała w rękach dziesięcioletniego chłopca, Erlend sam się o to postarał. I nie było również jego zasługą, jeśli Sunniva nie wiedziała więcej, aniżeli w istocie wiedziała. I zrozum tu takiego!

Jeśli zatem na mgnienie oka przyszło mu do głowy owo podejrzenie, to Bóg świadkiem, że kiedy Gaute wyjechał z tym, iż widział jego pieczęć pod owym zdradzieckim listem, najprostszym było takie wytłumaczenie sprawy. I oboje winni byli wziąć pod uwagę to, że Szymon wiedział niejedno o Erlendzie i mniej od innych miał doprawdy powodu, by zawsze tylko dobrze myśleć o swym gościu. Ale z pewnością dawno już zapomnieli o tym, jak ich ongi przyłapał na gorącym uczynku i jak wówczas mógł zajrzeć aż na dno ich bezwstydu.

Nie miało tedy najmniejszego sensu leżeć tak jak zbity pies i wstydić się, ponieważ w myśli skrzywdził Erlenda. Bóg świadkiem, nie stało się to dlatego, że chętnie myślał coś złego o swym szwagrze — dość się czuł niešťęśliwy, kiedy mu ta myśl do głowy strzeliła. Ale wiedział, że było to potwornie głupie podejrzenie — i bez słów Krystyny wpadłby także na to, że taki związek nie mógł istnieć. Tak samo, jak przyszło owo podejrzenie, że Erlend nadużył jego pieczęci, tak samo poczuł, że to niemożliwe, że Erlend nie mógł zrobić czegoś takiego. Erlend nigdy w życiu nie popełnił niegodnego czynu, który by był spowodowany jakąś ukrytą myślą, który by w ogóle miał jakąś myśl.

NOWE PACZKI DO POLSKI TRADING CORPORATION

zawiadamia wszystkich klientów, że wprowadzone zostały do oferty nowe paczki z bardzo poszukiwanymi w Polsce środkami piorącymi i czyszczącymi, czekoladą i specjalnie dla dzieci — lalką "BARBIE"

Paczki Nr.

87029 CZEKOLADA o różnych smakach
(20 tabliczek po 100 g.)

Cena

\$11.00

87207 PROSZEK DO PRANIA "OMO" 1 x 4 kg **\$11.00**
do prania wełny "Perwoll" 2 x 340 g

87208 Proszek do prania "OMO" - **\$13.00**
2 x 600 g, płyn do prania wełny "Perwoll Shampoo" 1 x 500 g, krem do prania mankietów i kołnierzyków "Saptil" 1 x 200 ml, krem do czyszczenia "Blix" 1 x 450 g, proszek do czyszczenia WC "Blix" 1 x 750 g, płyn do mycia naczyń "Sunlight Dishwasher" 1 x 1000 ml, płyn do płukania tkanin "Sunlight Kuschelweich" 1 x 100 ml, szczotka do mycia naczyń (1 szt.)

Od każdej z powyższych paczek pobieramy \$2.00 opłaty manipulacyjnej.

87257 1 Lalka Barbie **\$ 6.50**
Plus \$1.00 opłaty manipulacyjnej.

Informacji udzielają i zamówienia przyjmują

AUTORYZOWANI PRZEDSTAWICIELE PEKAO

ORAZ

PEKAO TRADING CORPORATION
Czterdziesty Rok w Służbie Polonii

470 Park Ave. South, (róg 32 ulicy) N.Y., NY 10016
333 North Michigan Ave., Chicago, IL 60601

Tel. (212) 684-5320
Tel. (312) 782-3933

Siostra Klarent Maria Odchodzi Na Emeryturę

Zaproszenie Na Obiad Pożegnalny

Komitet studencki zaprasza wszystkich studentów, którzy uczęszczali na kursy języka angielskiego, prowadzone w latach 1975-1988 przez siostrę Klarent Marię, na obiad pożegnalny w związku z tym, że po 63 latach pracy nauczycielskiej powraca do Domu Macierzyńskiego w Lemont, IL, w sierpniu.

Obiad odbędzie się w niedzielę, 14 sierpnia, o godz. 4 po poł., w Domu Podhalan, 4808 S. Archer Ave.

Bardzo jest ważne, aby zainteresowani jak najszybciej zarezerwowali sobie miejsce na ten obiad, bo chodzi i o zarezerwowanie odpowiedniej sali. Zasadniczo termin zgłaszania udziału wyznaczono na 7 czerwca. Niestety, wskutek pewnych trudności technicznych w redakcji, nie mogliśmy wcześniej przekazać tej wiadomości, dlatego sądzimy, że jeśli zgłoszenia napłyną do końca bież. tygodnia, na pewno przyjęte będą z zadowoleniem.

W sprawie informacji i rezerwacji należy dzwonić do Hanny Kurek: 254-6431 albo do Krystyny Mogielnickiej od 5 po poł.: 471-2877.

★

Siostra Klarenta Maria, córka śp. Stanisława i Ludwiki z domu Kalinowskiej, Urbanowicz, pobierała nauki podstawowe i średnie w szkołach katolickich w Pensylwanii.

DENTYSTA

BEZBOLESNE LECZENIE
NISKIE CENY

17 lat doświadczenia. Nowoczesny gabinet, kompletne leczenie i uzupełnianie brakujących uzębienia. Spłaty w ratach. Ubezpieczeni mile widziani. 9 rano — 10 wieczorem. 6 dni w tygodniu.

DR. WANDA ROGALSKA
4417 N. Central Ave.
282-4020

POLONEZ AGENCY

Udziela Pomocy w Sprawach:

- Pozwolenia na pracę
- Azyle polityczne
- Sprawy imigracyjne

4250 N. Milwaukee
Tel.: 777-0470

NIEOCZEKIWANA CIĄŻA?

Nie wpadaj w rozpacz... my możemy pomóc

- Bezpłatne Testy Ciążowe
- Życzliwi Doradcy
- Pomoc Lekarska
- Pomoc Finansowa
- Zrozumiałe i Prawdziwe Informacje o Moralnych, Fizycznych i Psychicznych Konsekwencjach Usuwania Ciąży.

AID FOR WOMEN
8 South Michigan
Suite 1100 • 621-1100

AMERICAN

WOMENS
MEDICAL
CENTER

Doświadczony Specjalista
GINEKOLOG

Oraz Asystentki
MÓWIĄ PO POLSKU

- ZABIEGI GINEKOLOGICZNE
- Próby ciążowe
- Lokalne i dożylnie znieczulenie
- Nowoczesne leczenie nadżerek
- Troskliwa opieka

2744 N. WESTERN AVE.,
Chicago
772-7726

2474 Dempster, Des Plaines 296-9330
Od poniedziałku do soboty
8 rano-5 po południu

Zakończenie Roku Szkolnego w Szkole Im. Św. M. Kolbe

Dnia 21 maja Polska Szkoła im. Św. M. Kolbe przy parafii św. Konstancji zakończyła rok szkolny 1987/88.

Na uroczystości zakończenia roku szkolnego obecni byli zaproszeni goście: ksiądz Marcin Borowczyk — przyjaciel szkoły, Hellenia Ziolkowska — redaktorka "Głosu Naukcyiele" oraz Roman Rudziński z żoną. Roman Rudziński był kilkakrotnie prezesem szkoły. Przybyłych gości oraz wszystkich zebranych

serdecznie powitał Jan Kula obecny prezes Zarządu Koła Rodziców.

Najważniejszą częścią uroczystości było pożegnanie uczniów klasy ósmej oraz maturzystów. Dla dziewcząt i chłopców z klasy ósmej był to ostatni dzień w polskiej szkole. Część z nich będzie kontynuować naukę w gimnazjum. Klasę ósmą ukończyło w tym roku 20 osób. Każdy z absolwentów otrzymał pamiątkowy egzemplarz "Pana Tadeusza" A. Mickiewicza. Kończących szkołę uczniów ciepłymi słowami pożegnania ich wychowawczyni Halina Serafin.

W tym roku po raz pierwszy żegnano maturzystów. Było ich tylko troje: Barbara Kula, Joanna Szatkowska i Jerzy Nagaj, bo właśnie oni byli pierwszymi uczniami gimnazjum. Uczniowie ci trzy tygodnie wcześniej pisali prace naturalne, które zostały ocenione, jako bardzo dojrzałe, cechujące się samodzielnym spojrzeniem i niesza-blonowym ujęciem tematu.

Tematy prac były następujące: 1. Czym zasłużył A. Mickiewicz na pamięć narodu polskiego; 2. Trwałe

wartości literatury okresu pozytywizmu; 3. Obraz wojny i okupacji w literaturze polskiej na podstawie następujących utworów: "Niemcy" L. Kruczkowskiego, "Medaliony" Z. Małkowskiej i poezji W. Broniewskiego.

Wychowawczyni klasy Jolanta Zabłocka włożyła wiele wysiłku w przygotowanie uczniów do matury. O poziomie przygotowania świadczy fakt, że każdy z maturzystów wybrał inny temat.

Żegnając się ze szkołą wspominali oni chwile radosne i trudne. Jedną z maturzystek swoje pożegnanie zakończyła słowami: "Jeszcze Polska nie zginęła póki my żyjemy." Było to bardzo wzruszające i niejednej osobie na sali zakręciła się łza w oku. Piękne plakiety brązu oraz "Quo vadis" H. Sienkiewicza, które otrzymali na pamiątkę od Zarządu Koła Rodziców, będą przypominać im o polskiej szkole i o chwilach, które w niej spędzili.

Po oficjalnych uroczystościach nastąpiła krótka część artystyczna przygotowana w tym roku przez uczniów klas młodszych. Rozpiewana gromada zapewniła, że żegna szkołę na okres wakacji, ale myślami będzie do niej wracać.

Po uroczystościach, uczniowie kończący szkołę, tak jak ich koledzy w poprzednich latach, złożyli bukiety kwiatów pod pomnikiem św. M. Kolbe.

Nie zabrakło również tańców i wspólnej zabawy wraz z poczęstunkiem dla uczniów klasy ósmej i gimnazjum.

Celina Bartosz — kier. szkoły

Odczyty Dr Józefa Garlińskiego

Pierwszy, w sobotę 11 czerwca br., w sali Jana Pawła II Fundacji Kopernikowskiej, 5216 W. Lawrence Ave. (tuż na zachód od Kennedy Expressway, własny plac do parkowania) o godz. 6-ej wiecz.

Prelegent wyświeśli 55-minutowy video film pt. "Poland, a European Country (1,000 lat historii Polski, polecany dla innych narodowości) po angielsku. Komentarz prelegenta również po angielsku.

Po dyskusji, spotkanie towarzyskie przy kawie/herbacie i ciasteczkach. Donacja \$5.

Drugi, w niedzielę 12 czerwca br. w sali SPK Koło 31, 3242 N. Pulaski Rd. (parkowanie u Jewel'a przy Belmont i Pulaski) o godz. 2-ej po południu.

Prelegent wygłosi odczyt po polsku: "Polska w II Wojnie Światowej."

Pierwszy odczyt sponsoruje Polski Instytut Naukowy wraz z Fundacją Kościuszkowską, a drugi Koło Fundacji AK.

Prof. dr Józef Garliński jest wybitnym historykiem i ma niezmiernie ciekawą przeszłość.

Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. jako podporucznik rezerwy 1-go pułku szwoleżerów. Później, był oficerem Komendy Głównej AK, gdzie prowadził wywiad wywienny dla władz podziemnych.

W kwietniu 1943 r. został areszt-

wany przez Gestapo i osadzony na Pawiaku, a potem przewieziony do obozu w Oświęcimiu i Neuengamme, gdzie przeżywał do końca wojny.

Po osiedleniu się w Londynie, pełnił różne funkcje społeczne. Między innymi był przez wiele lat prezesem Zarządu Głównego Koła AK, członkiem Rady i Zarządu SPK i wiceprezesem POSK'u. Od roku 1975 jest prezesem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie.

Weźmie udział w pracach pisarskich, których rezultatem było szereg książek dotyczących historii 2-ej Wojny Światowej, jak "Politycy i żołnierze," "Oświęcim walczący" (nagroda Fundacji Jurzykowskiego), "Enigma," "Polska w II Wojnie Światowej" i wiele innych, wydanych w kilku językach.

KOMITET ORGANIZACYJNY

Karnawał

Par. Św. Bartolomeusza

Od środy, 8 czerwca do niedzieli, 12 czerwca parafia św. Bartolomeusza organizuje 15 doroczny Karnawał, który odbędzie się w zbiegu Addison St. i Laverne Ave.

W programie przewidziano wiele atrakcji zarówno dla dzieci, jak i dorosłych. Odbędzie się losowanie loterii, będzie można zagrać w bingo.

Serdecznie zapraszamy. Po dalsze informacje dzwonić można na nr tel. 725-1652.

E. Doeblert — przew.

Z Życia Organizacyjnego Z.N.P.

Zebranie Gr. 2714 ZNP
Im. J. Piłsudskiego

Ostatnie przed wakacjami zebranie Grupy 2714 im. marszałka Józefa Piłsudskiego odbędzie się w sobotę, 25 czerwca o godz. 2 po poł. w Presidents Home przy 3070 Haus-sen Ct.

Mamy wiele ważnych spraw do załatwienia. Prosimy członków o liczny udział. Na zakończenie posiedzenia odbędzie się przyjęcie z okazji Dnia Matki i Ojca.

L. Chabalski prez.
M. Golowacz sekr.

Zebranie Gr. 962 ZNP
Kółka Im. K. Brodzińskiego

Zebranie Grupy 962 ZNP Kółka im. Kazimierza Brodzińskiego odbędzie się w niedzielę, 12 czerwca o godz. 1:30 po poł. w sali Cornell Park przy 51st St. i Wood St.

Prosimy członków o liczny udział.

T. Paczyński—prez.
H. Dobersztyn—sekr.

Komunikat Grupy 127 ZNP
Im. R. Dmowskiego

Zawiadamia się członków, że na okres wakacyjny zebrania w m. czerwcu już nie będzie. Urządzamy wycieczkę-pielgrzymkę w niedzielę, 12 czerwca do klasztoru oo. Karmelitów Bosych w Munster, Indiana.

Zbiórka uczestników na parking Zjednoczenia Polsko Rzymsko-Katolickiego, 984 N. Milwaukee Ave., skąd punktualnie wyjazd o godz. 8 rano, aby uczestniczyć o godz. 10 we Mszy św. Po Mszy św. zwiedzanie słynnej Groty i innych atrakcji wraz z salą poświęconą Ojcu Św. Janowi Pawłowi II.

Po przystępnej cenie jest smaczny obiad przygotowany przez doskonałego brata-kucharza. Mile widziani goście z rodzinami. Zapraszamy.

H. Wasilewski — prezes
S. Pyka — sekretarz

Bursa Numizmatyczna

Kolejna burs numizmatyczna odbędzie się jak zwykle w drugą niedzielę miesiąca tj. 12 czerwca o godz. 10 rano do 4-ej ppł., w Leaning Tower YMCA przy 6300 Touhy. Wstęp bezpłatny. Organizatorzy serdecznie zapraszają.

Komunikat
Skarbu Narodowego

Powiadamy, że miesięczne zebranie Komitetu Skarbu Narodowego RP na stan Illinois odbędzie się w piątek, 10-go czerwca o godz. 7:30 wieczorem w sali Placówki 90-ej SWAP, 6005 W. Irving Park Rd. Prosimy o punktualne przybycie.

Również serdecznie zapraszamy wszystkie organizacje kombatanckie, weterańskie i społeczne na "Dzień Skarbu," który odbędzie się w sobotę 18-go czerwca br. w domu SPK, 3242 N. Pulaski Rd. Początek o godz. 7:00 wieczorem.

Specjalnie apelujemy do członków najnowszej emigracji solidarności o wzięcie udziału w "Dniu Skarbu." Chwila przejęcia przez nich "pateczki" w pracy niepodległościowej zbliża się i ważnym jest aby utrzymanie instytucji Legalnego Rządu Polskiego podjęte przez żołnierską emigrację niepodległościową po 2-ej Wojnie było kontynuowane przez młodych.

"Dzień Skarbu" jest okazją do bliższego poznania się. Okazją do wymiany myśli i poglądów. Okazją do przypomnienia sobie, że wszyscy czy starsi czy młodszy jesteśmy dziećmi jednej Matki Polski.

Stanisław Jaworski—
sekretarz generalny

Prośba o Pomoc

Zabytkowy kościół p.w. Jakuba Apostoła w Tuchowie wymaga kapitalnego remontu.

Możliwości materialne parafian, w obecnej sytuacji kryzysu i nieustannych podwyżek cen w Polsce są zbyt małe, aby podjąć tak wielkiemu i kosztownemu zadaniu.

Dlatego parafia św. Jakuba w Tuchowie zwraca się z serdeczną prośbą do Czcigodnych Rodaków o pomoc i ofiarę na ten cel, którym jest remont kościoła.

Naszą wdzięczności okazemy przed Bogiem w modlitwie i ofierze Mszy św. oraz w publicznym podziękowaniu przed Rodakami-Parafianami.

Nasz adres:

Parafia św. Jakuba Ap.
ul. Kościuski 4.

33-170 Tuchów, Polska

z wyrazami wdzięczności
Ks. Franciszek Kukla — proboszcz

Dzień Okr. XII ZNP
w Ob. Młodzieżowym
w Yorkville, Ill.

Zgodnie z dorocznym zwyczajem, Okręg XII Związku Narodowego Polskiego, zaprasza wszystkich delegatów i delegatki oraz członków i członkinie Grup i Gmin przynależnych do Okręgu, na doroczny "Dzień Okręgu i Dzień Młodzieży" do Obozu Młodzieżowego w Yorkville, Illinois na niedzielę 26 czerwca br.

Dzień Okręgu XII rozpocznie się uroczystą Mszą Św., w kapliczce Obozowej, o godzinie 12-ej w południe, w intencji żyjących i nieżyjących członków Okręgu.

Komisarz Józef Calka i komisarka Janina Binkowska apelują do wszystkich Gmin i Grup przynależnych do Okręgu XII o liczne uczestnictwo.

Dzieci i Młodzież będą mogły wziąć udział w różnych grach i zabawach, oraz skorzystać z biletów na darmowe posiłki, słodczyce i napoje orzeźwiające. Dla osób starszych, jak zwykle w Obozie, dużo rozrywek: zabawa taneczna, gry a co najważniejsze odpoczynek na świeżym powietrzu.

Zapraszamy wszystkich, łącznie z Zarządem Centralnym, Dyrekcją, jak również Komisarza i Komisarkę Okręgu XIII ZNP.

Józef Calka kom. Okr. XII
Janina Binkowska kom. Okr. XII
Ludwik J. Siorek sekr. Okr. XII

Przedwakacyjne Zebranie
Grupy 2475 ZNP

Zarząd Alliance Society Grupy 2475 ZNP zawiadamia wszystkie członkinie i członków, że we wtorek, 7 czerwca, w sali Moskal Catering, przy 5639 N. Milwaukee Ave., o godz. 7:30 wiecz., odbędzie się ostatnie przed wakacyjną, czerwcowe zebranie Grupy. Zarząd prosi o obecność, bo jest wiele ważnych spraw do załatwienia.

Po dwumiesięcznych wakacjach następne zebranie naszej Grupy ZNP odbędzie się dnia 6 września.

K. Bojkowski — prez.
S. Latoszyński — sekr.

Zebranie

Klubu Woj. Białostockiego

Klub Województwa Białostockiego będzie miał swe posiedzenie w niedzielę, 12 czerwca. Następne posiedzenie odbędzie się dopiero w drugą niedzielę września, tj. 11. Prosimy wszystkich członków o przybycie na to ostatnie przed wakacjami posiedzenie.

Jan Purta — prezes
Zdzisława Lipińska — sekr. prot.

Zebranie Pol-Am.
Klubu Białego Orła

Następne miesięczne zebranie Polsko Amerykańskiego Klubu Białego Orła odbędzie się w piątek 10 czerwca, o godz. 7:30 wieczorem w sali The Barn (Great Hall), 231 Civic Dr. (skrzyżowanie ulic Carver i Sharon) w Schaumburgu.

Główną atrakcją wieczoru będzie gra w "bingo" z licznymi i pięknymi nagrodami. Każdy może mieć udział. Wstęp dla członków bezpłatny, a dla gości \$2.00 od osoby. Jak zwykle, kawa, herbata i ciasto będą podane.

Ze względu na wakacje, odbywanie zebrania zawieszamy na miesiąc lipiec i sierpień. Następne miesięczne posiedzenie odbędzie się 9 września.

Tradycyjny staropolski piknik członków Białego Orła zaplanowano na niedzielę, 14 sierpnia w Kimball Hill Pavilion, One Park Meadow Place w Rolling Meadows.

Dodatkowe informacje można uzyskać telefonując na numer 589-2132 lub 459-3456.

Virginia Price—prezesa Klubu

PROGRAM

POLVISION

WTOREK, ŚRODA

- Pierwsza godzina programu:
- Filmy animowane dla dzieci
  - "O wolność Polski!" — wspomnienia Jana Gólgiewskiego, odcinek pierwszy
- Druga godzina programu:
- "Biała wizytówka" — serial Filipa Bajona z Janem Nowickim i Bogusławem Lindą w rolach głównych
- Trzecia godzina programu:
- "Wyspa" — program rozrywkowy z udziałem Jana Kaczmarka i Jonasza Kofty
  - Polska-Argentyna jeszcze raz w Polvision
  - Uwaga kibice! Mecz Polska-Argentyna rozegrany na mistrzowskich świata w 1974 roku nadany powtórnie w drodze 8-go czerwca o godzinie 9:00 wieczorem

Dziennik Związkowy

(USPS 163-400)

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.**ALOJZY A. MAZEWSKI—Prezes**
6100 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60646**ANNA M. RYCHLIŃSKA, Redaktor Naczelny**ELŻBIETA GLINKA, ALICJA OTAP, Z. ANDRZEJ KAZIMIERCZAK,
JANUSZ ADAMEK, EWA BIEREZIN I ELŻBIETA WIŚNICKA—Korektor

Telefon do Redakcji przed 7:30 rano 286-0146

Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy publikowania płatnych ogłoszeń i nadesłanych tekstów.

WARUNKI PRENUMERATY**WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE**

Codzienne i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$52.00	Rocznie (1 yr.) \$26.00
Półrocz. (6 mos.) 32.00	Półrocz. (6 mos.) 17.00
Kwartał. (3 mos.) 22.00	Kwartał. (3 mos.) 12.00

W Kioskach (Newsstands)—Pojedynczy
Numer Codzienny (Single Daily Copy)... 35¢

POLISH DAILY ZGODA

ANTONI SZPLIT, Zarządca Umieszczone poniżej opinie nie zawsze
są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.**W Polskich
Sidłach**

(RELAX, CHICAGO) — Ostatnie doniesienia z Polski coraz bardziej przypominają wieści z lata 1980 roku, kiedy to dzielni kolejarze lubelscy przyspawali do torów pociąg, a ich koledzy w różnych częściach kraju co jakiś czas organizowali krótkotrwałe strajki. Pojawiają się w związku z tym w prasie zachodniej przypuszczenia, że znów przeżywamy wstęp do jakiejś większej rozróby; zresztą za pomocą cykliczności tego rodzaju wydarzeń, nad Wisłą można będzie niedługo nastawiać sobie zegarki. Spekulacje na temat tego, czy buntowników przepełdzi Jaruzelski, czy też może oni jego, chciałbym jednak zostawić na boku, by poświęcić kilka słów sidłom, w jakich znalazła się współczesna Polska — nie tylko rząd, ale również rządzeni. Sidła te, choć nastawione dawno temu przez takiego jednego, wężatego kłusownika z Moskwy, dopiero dziś się w pełni zatrasnęły i dopiero od niedawna odpowiednio uwierają w narodowe jestestwo.

W imię reformy, rząd PRL zobowiązał się do urealnienia cen, tj. do ustalenia ich na takim poziomie, by odpowiadały w pełni rzeczywistym kosztom produkcji danego artykułu. A ponieważ urealnienie tego rodzaju nie robił nikt przez całe dziesięciolecie, zaległości w tej dziedzinie tłumaczą się w życiu codziennym na astronomiczne i nigdzie indziej nie praktykowane podwyżki cen. Nic więc dziwnego, że — przerażony widmem pustej kieszeni już w połowie miesiąca — robotnik decyduje się na strajkowanie, które ma wymusić na rządzie dodrukowanie odpowiedniej ilości środków płatniczych i dodanie ich do pensji. Drukowanie szmalu jest zajęciem niezbyt trudnym; bierze się papier, farby i maszyny, i sprawa załatwiona — portrety Waryńskiego i innych rewolucjonistów suną z produkcyjnej taśmy bez problemów. Problemy jednak są, i to nie byle jakie.

W tym miejscu najlepiej jest się posłużyć konkretnym przykładem. W Bydgoszczy strajkowali kierowcy autobusów, żądając ok. 60% podwyżki plac. Wiemy już dziś, że żądania te zostały spełnione. Chciałbym się jednak cofnąć do momentu, w którym decyzyja ta jeszcze nie zapadła i rozważać rację i możliwości jakie stoją zarówno przed rządem jak i przed strajkującymi. Cały czas zakładam przy tym, że nie-możliwa jest obecnie w Polsce zmiana ustroju politycznego, a więc rozważane możliwości muszą się mieścić w ogólnych założeniach systemowych PRL.

STRAJKUJĄCY. Motywy strajku są oczywiście niezwykle łatwe do zrozumienia. Podwyżki cen obniżają i tak już piwniczną stopę życia ludzi, a zatem nie można się im dziwić, że się na to nie godzą i żądają większych wynagrodzeń. W pewnym absolutnym sensie jednak, strajkujący działają na swoją własną szkodę — pieniądze, które zostaną im dodane nie mają żadnego pokrycia w czymkolwiek, szczególnie w towarach na rynku, ponadto unieważniają zamiar urealnienia cen. Z lataczy po mieście bez pieniędzy, po strajku i uzyskaniu podwyżki kierowcy w Bydgoszczy przedziegną się w lataczy po mieście z furą bezwartościowych papierów, za które i tak niczego nie można kupić. Stanie się tak szczególnie wtedy, gdy powodowane ich przykładem — inne zakłady i instytucje wymuszają strajkami podobne podwyżki dla siebie.

Z drugiej jednak strony, nie można od strajkujących żądać jakiegось niezwykłego, masochistycznego zgłaszania się na ochotnika do nędzy, w imię obiecanych w bardzo odległej przyszłości wspólnych korzyści, tym bardziej, że korzyści te mają zwyczajnie nieustannego oddziaływania się. Innymi słowy strajkowanie i uzyskiwanie od rządu specjalnych dodatków do zarobków jest gospodarczo samobójcze, natomiast siedzenie cicho zakrawa na jednostkowe samobójstwo materialne. Wynika z tego, że ludzie, którzy nie zgadzają się na swoje obecne położenie ekonomiczne w PRL, mogą tylko strajkować, lub nie, a każde z tych rozwiązań jest na swój

Antoni Pajdak

(1894–1988)

Pochylmy się nad życioremsem człowieka, którego przyszło nam niedawno pożegnać. Antoni Pajdak, ur. w 1894 r. w Biskupicach pod Wieliczką, pochodził z rodziny robotniczej związanej z ruchem socjalistycznym. Już jako uczeń Gimnazjum im. Nowodworskiego w Krakowie, należał do Związku Walki Czynnej, a potem do Związku Strzeleckiego, w którym ukończył szkołę oficerską. Te dwa nurty, socjalistyczny i niepodległościowy, wyznaczyły dalszy bieg jego życia.

Służbę w Legionach, w 5 pułku I Brygady, odbył na całym jej szlaku — iluż jej żołnierzy jeszcze żyje? — poczynawszy od wymarszu z krakowskich Oleandrów w sierpniu 1914 r. poprzez udział w wielu głośnych bitwach, m.in. pod Łowczówkiem, Koszyszczami — gdzie został ranny — pod Kościuchówką, nad Stochodem.

Dzielił los tych oficerów i żołnierzy, którzy po odmowie przysięgi na wierność państwu centralnym zostali osadzeni w Beniaminowie. W 1920 zgłosił się do Wojska Polskiego, ale na froncie już nie walczył.

Po ukończeniu studiów prawnych na UJ pełnił funkcje administracyjne w Radomiu, Koninie, Słupcy, by w 1928 r. zostać burmistrzem Radomska (wybrany na to stanowisko głosami PPS i Bundu). W 1931 r. przeniósł się do Krakowa, gdzie prowadził kancelarię adwokacką do 1939 r. — występował jako obrońca na wielu procesach politycznych.

Brał żywy udział w życiu polity-

sposób jałowe.

RZĄD. Po stronie rządowej sprawy się mają równie kiepsko. W obliczu strajkowych protestów i żądań, wyjścia są tylko dwa. Po pierwsze, tak jak to miało miejsce w Bydgoszczy, można strajk szybko załagodzić, każdemu dając po dodatkowej tacze bezwartościowych pieniędzy. Wyzwała to jednak reakcję łańcuchową, której początki widoczne są już w Polsce — każdy mianowicie, o ile jest zdrowy na umyśle, będzie chciał również dostać swój własny, dodatkowy przydział szmalu. Wynik tego będzie następujący: jeśli przed "urealnieniem cen" ktoś zarabiał 20 tysięcy złotych, a para butów kosztowała np. 2 tysiące, to po podwyżce cen i wymuszeniu dodatków do zarobków, pensja wyniesie 30 tysięcy, a buty będzie można kupić za 3 tysiące złotych. Wszystko będzie zatem dokładnie tak samo jak było, tyle że przez sklepy przewalać się będą coraz większe góry zupełnie zdewaluowanej makulatury. Uległość wobec pieniężnych żądań strajkujących oznaczać będzie zupełne unieważnienie i tak już mało wartościowego tzw. drugiego etapu reformy.

Jedyną inną alternatywą, cały czas zakładając nadal, że niemożliwe są zmiany systemowe, jest nieustępliwość wobec strajków, łącznie z ewentualnością ich rozprawiania siłą. To rozwiązanie niesie jednak ze sobą ryzyko całej fali strajków solidarnościowych, repertuaru międzynarodowych, krachu pierestrojki Gorbaczowa i ponownego okresu całkowitej apatii i ośpienia siłą zmuszonych do posłuszeństwa poddanych. Z rządowego zatem punktu widzenia, też są tylko dwa rozwiązania — uległość albo nieustępliwość — żadne z nich nie wróży niczego dobrego.

Kłusownik Józef Wissarionowicz sidła sporządził solidnie. Jak bowiem z powyższego wynika, żadna ze stron w tym sporze nie ma do wyboru takiej możliwości, która byłaby korzystna choćby dla niej, nie mówiąc już o wszystkich pozostałych. Państwowy socjalizm doznał się do swego kresu — o ile dawniej zawsze było jeszcze jakieś pole manewru, zawsze istniała jakaś pozycja, na którą można się było wycofać, o tyle dziś wycofywać się nie ma gdzie, a wszystkie możliwe posunięcia są beznadziejne.

Jak dotąd cały czas gorliwie podkreślałem, iż wszystko to ma się tak a nie inaczej przy założeniu, że nie wchodzi w rachubę ewolucja w stronę nowej organizacji politycznej kraju. Pole manewru zmalało do zera wewnątrz istniejącego systemu, co wcale nie przekreśla możliwości manewrowania poza nim. Manewrowania takiego na razie jednak nie przewiduje się, co pozostawia Polskę w roli usidłonego, beznadziejnego szaraka.

Andrzej Heyduk

**Czy Nasi Ustawodawcy
Zdobędą Się Na Odwagę?**

Przed ustawodawcami Illinois jeszcze tylko miesiąc wiosennej sesji Legislatury, a później wakacje i konieczność prowadzenia kampanii przed zbliżającymi się szybko listopadowymi wyborami.

Wielu wydaje się, że trudno będzie ruszyć z miejsca ociężałą maszyną ustawodawczą tym bardziej, że wymagania są bardzo poważne, łącznie z koniecznością ustanowienia nowych podatków stanowych, a żaden polityk nie chce się narażać swym wyborcom tuż przed wyborami. Wiadomo bowiem z poprzednich oświadczeń, iż wielu wyborców, którzy często biernie obserwują swych reprezentantów w lokalnych władzach, zdolnych jest do gwałtownej i to ostrej reakcji, jeśli chodzi o płacenie wyższych niż dotąd świadczeń, szczególnie jeśli te świadczenia zdaniem poszkodowanych, niewiele przyniosą im korzyści.

Dotychczas wiosenna sesja Legislatury Stanowej niewiele przyniosła nowego. Senat stanowy zdecydował się odrzucić propozycję zmian w sposobie typowania sędziów do lokalnych oddziałów sądowych, mimo, iż w związku z ostatnim skandalem w Rejonowym Sądzie Powiatowym Cook, sugerowano, aby sędziów typować na te stanowiska, a nie jak dotychczas, wybierać spośród kilku kandydatów.

Nawet ograniczenia dla pałacy, zostały jak na razie odrzucone przez Izbę Reprezentantów mimo, iż np. Chicago wprowadziło przepisy regulujące miejsca w których można i nie można palić papierosy.

Ustawodawcy nie zgodzili się na unieważnienie niedawno zatwierdzonego prawa wymagającego, by wszystkie młode pary mające zamiar zawrzeć związek małżeński, poddawały się badaniom na obecność wirusa AIDS. Nie pomogły apele, ani nawet statystyki wskazujące na to, że wiele młodych par, zamiast zawierać małżeństwa w Illinois ucieka do innych stanów w których nie obowiązują badania na AIDS.

Nie przyjęto również kilku projektów ustaw zaostrzających i regulujących prawo do posiadania broni palnej. Nawet ostatni straszliwy przykład strzelaniny w szkole podstawowej w Winnetce nie wpłynął na ustawodawców.

Panuje ogólne przekonanie, że odrzucenie szeregu ważnych ustaw przez Legislaturę Stanową w czasie obecnej sesji wiąże się ściśle z trudnościami finansowymi. Wiadomo, że skarb stanu nie będzie mógł nastarczyć funduszy na nowe programy, dlatego też nie ma sensu wprowadzać je w życie. Wielu domyśla się jednak, że

Ściśle Tajne!

Okazuje się, że najbardziej strzeżoną tajemnicą w Stanach Zjednoczonych nie są dane dotyczące najnowszych broni czy też odkryć, ale... dane dotyczące ekonomii, szczególnie kilka kluczowych wskaźników ekonomicznych których przedwczesne ujawnienie grozi ruiną dla jednych, oraz szybkim wzbogaceniem się przez drugich.

Zadaniem ekonomistów, którzy z racji swej specjalności najbardziej interesują się tymi sprawami, Washington rzeczywistocie wywiązują się ze swych obowiązków doskonale, dzięki czemu władze mają nadal zaufanie społeczeństwa.

Ażeby absolutnie żadna informacja "nie przeciekła" na zewnątrz przed ściśle określonym terminem, nawet pracownicy bezpośrednio związani z obliczaniem np. comiesięcznego wskaźnika dochodu narodowego, czy wskaźnika deficytu w handlu międzynarodowym, zobowiązani są do przestrzegania surowych przepisów. Nie można np. żadnemu z nich wyjść samemu do ubikacji, zawsze wychodzą w towarzystwie, podobnie, jak żaden z nich nie ma dostępu do wszystkich informacji potrzebnych do obliczenia danego wskaźnika.

Mało tego. Gotowa cyfra, w ściśle tajnej przesyłce dostarczona jest do Białego Domu, gdzie dostęp do niej mają tylko cztery osoby: Prezydent, Wiceprezydent, jeden z doradców prezydenckich i sekretarz prasowy Białego Domu. Cyfry te podawane są do wiadomości publicznej następnego dnia rankiem i to dokładnie co do minuty.

nielatwo będzie naszym ustawodawcom uniknąć drażliwych spraw, takich jak: zreformowanie szkolnictwa publicznego w Chicago, a co najważniejsze, wprowadzenia wyższej stopy podatkowej, by móc opłacić koszty tej reformy.

Jak wspominaliśmy wcześniej, tradycyjnie politycy unikają podwyżek podatków w roku wyborczym. Zbyt mała różnica czasowa pomiędzy podwyższeniem podatku a wyborami stwarza niebezpieczeństwo "zemsty" podatnika i przegranej danego ustawodawcy w wyborach — jednym słowem utraty prestiżowego stanowiska, bo bądź co bądź wielu uważa swą pracę w Legislaturze jako karierę zawodową.

Sprawa przyznania dodatkowych funduszy dla szkolnictwa publicznego w Chicago będzie szczególnie trudna do przeprowadzenia zważywszy fakt, iż pieniądze przydałyby się każdemu okręgowi szkolnemu w stanie, nie tylko szkolnictwu chicagowskiemu. Czy Gubernator i przywódca obu Izb zdołają pozyskać dość poparcia, by pieniądze się znalazły? Czy potrafią przekonać ustawodawców o konieczności wyższych podatków stanowych, by można było opłacić potrzeby szkolnictwa?

Wydaje się, że najlepszym argumentem przemawiającym za przyznaniem dodatkowych funduszy a zatem, podwyższenia podatków stanowych na rzecz szkół, — będzie rzeczywista i to gruntowna reforma systemu szkolnego. Zachodzi tylko pytanie, czy nasi ustawodawcy zdobędą się na odwagę, by taką reformę uchwalić.

Przeciw wielu punktom wysuwanych dotychczas propozycji wypowiada się szereg środowisk bezpośrednio związanych ze szkolnictwem, przede wszystkim trudno będzie przekonać chicagowskich nauczycieli, by zrezygnowali z przywilejów z jakich obecnie korzystają.

Czy uda się zmniejszyć biurokrację szkolną i przekonać biurokratów o konieczności przekazania większej odpowiedzialności za szkoły i programy nauczania rodzicom, zainteresowanym grupom społecznym oraz oczywiście samym nauczycielom pod warunkiem, że administracja szkolna będzie miała prawo do swobodnego wyboru kwalifikowanych i oddanych dzieciom i nauczaniu nauczycieli?

Nasi ustawodawcy znaleźli się przed przysłowiowym młotem i kowadłem. Jeśli nie zatwierdzą reformy szkolnej i funduszy na szkolnictwo, grozi im zemsta wyborców, jeśli zatwierdzą je niewłaściwie — również narażają się na zemstę w wyborach, czyli mniej głosów i ewentualną przegraną.

Podobno dziennikarze czekający na te informacje gotowi są do przekazania ich dalej, z dokładnością ułamka sekundy, nigdy też dotąd nikomu nie udało się zdobyć szczególnie ważnych cyfr przed wyznaczonym terminem.

Zdaniem niektórych, Departament Handlu, strzegąc pilnie tajemnicy wskaźnika comiesięcznego bilansu handlowego, mógłby nauczyć nawet KGB jak należy utrzymywać ścisłą tajemnicę. Żadna cyfra nigdy nie jest przekazywana telefonicznie. Wszystko odbywa się albo na piśmie — z tym że każda informacja jest natychmiast niszczone, albo ustnie. W obawie przed ewentualnym podsłuchem, nie wypowiada się tych danych głośno, nawet w najbardziej strzeżonych pomieszczeniach urzędu. Najistotniejsze obliczenia robione są w ostatniej chwili, by zapewnić ich tajność.

Dlaczego tak się dzieje? Sprawa istotna, bo właśnie na podstawie współczynników ekonomicznych, tych najbardziej kluczowych, podejmowane są decyzje odnośnie handlu na giełdzie. Nieostrożnie i zbyt wczesne ujawnienie ich może oznaczać gwałtowny spadek wartości akcji, a tym samym ruinę dla wielu.

Do tych najbardziej tajnych współczynników ekonomicznych należą więc: wskaźnik handlu zagranicznego, dochód narodowy, stan bezrobocia, cyfry dotyczące handlu produktami rolnymi i kilka innych. W sumie jest 10 najbardziej tajnych współczynników. Pozostałe są mniej ważne, stąd otoczone mniejszą tajemnicą.

cznym jako działacz PPS, przemawiał na zebraniach i wiecach tej partii, z jej ramienia został w 1939 r. wybrany wiceprezydentem m. Krakowa, ale z powodu wybuchu wojny nie zdążył już objąć tego stanowiska.

W czasie okupacji, już w pierwszych jej miesiącach, włączył się w akcję konspiracyjną — należał do organizatorów PPS WRN — działając jednocześnie w krakowskim obwodzie ZWZ, a potem AK. Brał udział w organizowaniu akcji pomocy dla zamkniętej w getcie ludności żydowskiej. W 1943 r., odwołany przez PPS WRN do Warszawy, gdzie objął stanowisko Zastępcy Delegata Rządu na Kraj (ps. "Traugott") — jako członek Krajowej Rady Ministrów prowadził resorty komunikacji i opieki społecznej. Brał udział w Powstaniu, po upadku którego pełnił nadal swe funkcje w Delegaturze Rządu.

W marcu 1945 r. wraz z całą nie-mal Delegaturą zostaje aresztowany przez NKWD. Szesnastu członków Delegatury reprezentujących wszystkie główne polskie stronnictwa polityczne, zostało przewiezionych do Moskwy i tam postawionych pod sąd.

Antoni Pajdak, jako jedyny z oskarżonych, którzy otrzymali po 5 lat więzienia — jak wiadomo, nie wszyscy zdołali je przetrzymać — został za swoją nieugiętą postawę dodatkowo skazany na bezterminową zsyłkę. Na Syberii, w Krasnojarskim Kraju, pracował w tajdze jako drwal, przez następnych 5 lat. . . .

W tym samym czasie, kiedy był więziony w Moskwie, jego żona, Janina, zmarła śmiercią tragiczną w więzieniu w Krakowie w 1947 r. niedługo po aresztowaniu. Zabrana razem z nią córka, Wiesława, przebywała w więzieniu cztery lata. Cóż dodać do tych słów?

W sierpniu 1955 dr Antoni Pajdak wrócił do Warszawy, gdzie podjął pracę adwokata i radcy prawnego. Pod koniec lat sześćdziesiątych kładzie swój podpis pod pierwszymi listami wybitnych przedstawicieli społeczeństwa, protestującymi przeciw naruszeniu przez władze praworządności. (——) (Ustawa z dn. 31 VII 1981, O kontroli publikacji i widowisk, art. 2 pkt. 6 (Dz. U. nr 20, poz. 99, zm.: 1983, Dz. U. nr 44, poz. 204)).¹⁾

W dniu 10 marca 1981 został przez "niezananego sprawcę" obezwładniony gazem, a następnie tak ciężko pobity, że przez kilka tygodni lekarze walczyli o jego życie.

Miał wtedy 87 lat. . . . Poruszony do głębi tym nieludzkim czynem, Prymas Stefan Wyszyński skierował 20 marca 1981 r. do córki Pajdaka list z wyrazami współczucia i zapewnieniem, że modli się w intencji ojca i o to, żeby panował w Polsce pokój, miłość bratnia i jedność w dążeniu do lepszego jutra.

"Błogosławie Pani, Ojcu i całej Rodzinie, oddając wszystkim w macierzyńskie dłonie Pani Jasno-górskiej, która jest nam dana przez Boga, aby Naród nasz cieszył się wolnością i bezpieczeństwem."

Po powrocie do zdrowia Antoni Pajdak zaangażował się w pracach "Solidarności" został m.in. honorowym członkiem Społecznego Komitetu Obchodów 25 Rocznicy Poznańskiego Czerwca.

Był odznaczony m.in. Krzyżem Niepodległości, Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Orderem Pro Fide et Patriae, Krzyżem Armii Krajowej.

Opatrzony św. Sakramentami, zmarł dr. Antoni Pajdak 20 marca 1988 w Warszawie. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 25 marca na cmentarzu Powązkowskim. Mszę św. koncelebrowaną w kościele św. Karola Boromeusza odprawił ks. bp Władysław Miziołek, który też pożegnał Zmarłego we wzruszających słowach, żegnał go również ks. prałat Stefan Niedziela.

Kondukt z kościoła wyruszył przy dźwiękach Pierwszej Brygady, przemawiali nad grobem: mjr AK Władysław Bruliński, Jacek Kuroń, Władysław Siła-Nowicki, a także towarzysze Zmarłego z dawnych środowisk legionowych i PPS.

Nad trumną pochyliły się sztab-dary kilkuset okręgów i pułków Armii Krajowej.

Włodzimierz Wnuk (Tyg. Powsz.)¹⁾Od Redakcji: Cenzura usunęła prawdopodobnie fragment dotyczący przynależności Antoniego Pajdaka do Komitetu Obrony Robotników (był jednym z członków-założycieli) a następnie do KSS "KOR".

DZIAŁ Kobiet Menopauza

Trudno dokładnie określić, w którym konkretnie roku rozpocznie się okres przekwitania, a w którym zakończy. Jest to bowiem sprawa indywidualna, a nawet od pewnego stopnia uzależniona genetycznie. To "dziedzictwo" przechodzi często z matki na córkę. Wprawdzie, opierając się na statystyce, można przyjąć, że w naszym klimacie zanik menstruacji następuje między 47 a 52 rokiem życia, jednak często zdarza się, że już na kilka lat przed czterdziestką organizm kobiety zaczyna odczuwać skutki niedoborów hormonalnych.

Dobrze byłoby więc, aby każda kobieta, która ma (lub zbliża się do) 35 lat, choć raz w roku zgłaszała się na badanie do ginekologa i to nawet wtedy, gdy czuje się zupełnie dobrze i nie jej nie dokucza. Większość kobiet sądzi, że kontrolne badania mają jeden cel: wczesne wykrycie zmian nowotworowych. To, między innymi, także, bo w okresie przekwitania tego typu schorzenia narządów rodnych nasilają się. Nie tylko jednak z tych względów należy systematycznie odwiedzać specjalistę

• Ogromne znaczenie dla ochrony organizmu przed przykrymi skutkami przekwitania (dotkliwe odczuwa je, na szczęście, tylko około 10% kobiet) ma profilaktyka. Odgrywa ona dużo ważniejszą rolę niż późniejsze gorączkowe stosowanie różnych środków sprawujących utrzymywanie równowagi psychicznej i fizycznej.

Kobiety, w ogromnej większości, przekonane są, że tylko hormony mogą im pomóc, i nie doceniają znaczenia leczenia zapobiegawczego. Tymczasem specjalista może szybko i skutecznie wyprowadzić organizm z niedoborów hormonalnych stwierdzonych przed czterdziestym rokiem życia, stosując odpowiednio dawkowane leki. W razie potrzeby pacjentkę kieruje się do innych lekarzy. Niewiele kobiet zdaje sobie sprawę, że klimakterium dotyczy całego organizmu i że często kobietą musi opiekować się kilku specjalistów równocześnie, a nie wyłącznie — ginekolog.

• Już na kilka lat przed menopauzą organizm wymaga większych ilości witamin, które stanowią budulec hormonalny. Lekarze zgodnie stwierdzają, że niedobór ich jest u kobiet zjawiskiem prawie powszechnym. Różne są tego przyczyny; podstawowa — to nieracjonalne odżywianie się. Ciągłe zbyt małe znaczenie przypisuje się spożywaniu warzyw, surówek, owoców, razowego pieczywa, kasz. Narastające niedobory witaminowe mają wpływ na funkcjonowanie wielu narządów, nie mówiąc o wyglądzie skóry, do czego kobieta w ciągu całego życia, a już szczególnie w tym trudnym jego etapie, powinna przywiązywać dużą wagę.

• W okresie przekwitania mogą wywołać się ukryte dotąd schorzenia. Znałe są przypadki ujawniania się cukrzycy, nasilenia się dolegliwości wątroby, czy wzrostu ciśnienia. Jeśli chodzi o zaburzenia psychowegetatywne, mogą wystąpić "uderzenia" krwi do głowy, drażliwość, przygnębienie, "rozkołatanie" serca, potliwość, bezsenność. Na szczęście medycyna dysponuje dziś wieloma skutecznymi lekami, które zastosowane w odpowiednim czasie — to znaczy wystarczająco wcześnie — przyniosą poprawę.

Ogromną rolę odgrywa także sama dyscyplina psychiczna. Wewnętrzne opanowanie, stworzenie klimatu spokoju i równowagi oraz opieka rozsądnego lekarza pozwalają przebrnąć przez te niełatwe lata w dobrym samopoczuciu. Bardzo szkodliwe jest natomiast, a często bezcelowe, lykanie wszelkiego rodzaju pigułek uspokajająco-nasennych.

Rady Praktyczne

Jeśli kwiaty doniczkowe mają zbyt wydłużone liście i łodygi, znaczy to, że brakuje im światła; musimy więc je przenieść bliżej okna.

Jeśli kwiaty doniczkowe podlewamy zbyt obficie, gniją im korzonki i łodygi. W takim przypadku należy przesadzić roślinę, usuwając uszkodzone części. Robimy to ostrożnie.

Zjazd I Okręgu Z.Ś.P. w Chicago

27 maja odbył się w Chicago Zjazd I Okręgu Związku Śpiewaków Polskich. W skład Związku wchodzi, oprócz chórów z metropolii chicagowskiej, również 2 chóry mieszane: "Nowe Życie" z Milwaukee (Wisconsin) i "Chopin" z Gary (Indiana). Gospodarzem Zjazdu był chór żeński "Kalina."

Zjazd rozpoczął się od Mszy św. odprawionej w jego intencji w kościele misyjnym "Our Lady of Fatima," 3051 W. Christiana Ave., na której śpiewano pieśni pod batutą A. Adamsa, prezesa chóru "Filharmonia."

Na śniadanie delegaci udali się do restauracji "Orbis," po czym przystąpiono do rejestracji uprawnionych delegatów, by o godz. 1:00 po południu otworzyć oficjalnie obrady Zjazdu.

Przewodnicząca Komitetu Zjazdu, F. Micek, honorowa członkini Z.Ś.P. w Ameryce poprosiła prezesa I Okręgu K. Jasińskiego o otwarcie Zjazdu. Po oficjalnym otwarciu 56 Zjazdu Z.Ś.P., odśpiewaniu hymnów: amerykańskiego i polskiego, prezes odebrał przysięgę od zebranych delegatów.

Na sekretarkę powołano kol. J. Kozioł, a do prezydium wybrano ponadto: E. Jarosz (jako przewodni-

cząca), D. Wiśniewską (jako wiceprzewodniczącą).

Delegaci wysłuchali i zatwierdzili sprawozdania roczne chórów, sprawozdania ustępującego zarządu i poszczególnych komitetów, korespondencję, telegramy i interpelacje.

Tuż przed zarządzoną przerwą wiceprezesa ZNP Helena Szymanowicz, która nie mogła dłużej pozostać, złożyła delegatom życzenia dalszych owocnych obrad i pomyślnych wyników w nadchodzącym roku pracy społecznej.

W 1989 roku Związek będzie obchodził 100-lecie istnienia. Zjazd odbędzie się wówczas w Kanadzie (z Kanady i USA) by uczcić rocznicę powstania tej pięknej organizacji polonijnej, która swoją działalnością wzbogaca życie artystyczno-kulturalne Polonii. Wielu jej członkom szron przypruszył głowy, ale zapal nie ostygł, podsycający nadchodzącą wielką uroczystością.

A oto wyniki wyborów do nowych władz: prezes — E. Jarosz (chór "Echo"), I wiceprezes — S. Wiecek (chór "Filomeni"), II wiceprezes — R. Mauerman (chór "Nowe Życie"), sekr. prot. — J. Kozioł (chór "Echo"), sekr. finans. — J. Onisk (chór "Filareci-Dudziarz"), skarbnik — W. Krzyżanowska (chór

"Filharmonia"), biblioteka — Ad. Snopko i Al. Snopko (chór "Filharmonia"), marszałek — E. Job (chór "Filareci-Dudziarz").

Przysięgę od nowego zarządu odebrał K. Jasiński, były prezes Okręgu.

Po wyczerpaniu porządku dziennego zebrani zasiedli do suto i sprawnie przygotowanego obiadu w restauracji "Orbis."

Komitetowi Zjazdowemu: kol. F. Micek i kol. J. Król oraz chórowi "Kalina" należą się wyrazy uznania za dobrze przygotowany Zjazd. (A.K.)

Spotkanie z Urszulą Michałowską i Joanną Bielobradek

W sobotę, 11 czerwca, o godz. 8:30 wieczorem, w sali przy kaplicy ojców Jezuitów odbędzie się spotkanie z Urszulą Michałowską — prowadzącą program radiowy na stacji WPNA i jej cotygodniowym gościem radiowym Joanną Bielobradek.

Wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszają organizatorki. Dom ojców Jezuitów mieści się przy 4105 N. Avers Ave. Wstęp wolny.

ALBANY Medical-Surgical Center

**SPECJALISTYCZNA
OPIEKA ZDROWOTNA
DLA KOBIET
ORAZ ZABIEGI
GINEKOLOGICZNE**

- Badania Krwi i Mocz na Ciężę
- Porady Ciążowe
- Lokalne Znieczulenie i Narkoza
- Zabiegi Ginekologiczne

Koszty Zabiegów i Badań
Pokrywane Przez Ubezpieczenia
MÓWIMY PO POLSKU

725-0200

5086 N. ELSTON

Od Poniedziałku do Soboty:
8 Rano-4 Po Pol.

BIURA ADWOKACKIE KUTA AND KASH

Frank J. Kuta & James J. Kash
5132 Archer

(NE Corner Archer & S. Kildare)

- Kupno i sprzedaż nieruchomości
- Testamenty
- Uszkodzenia cielesne
- Obrażenia cielesne przy pracy
- Sprawy w biznesach korporacyjnych

Tel.: 284-1414

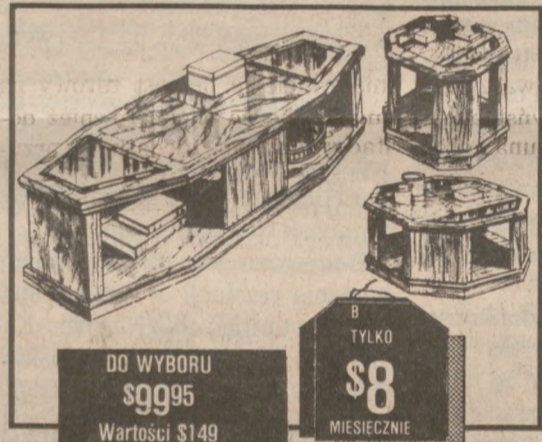
MÓWIMY PO POLSKU

"Wild Wednesday"

ARONSON
**11-
Godzinna
Wyprzedaż!**

✓ BEZ ✓ BEZ ✓ BEZ
WPLATY! OPLAT FINANSOWYCH! SPLAT DO WRZEŚNIA*
PRZEZ 6 MIESIĘCY!*

ZAMKNIĘTE
Wszystkie 5 Sklepów Aronsona Będzie
**Zamknięte w Środę
Do 10 Rano**
Ażebymy Mogli Przecenić
Cały Towar!

DO WYBORU \$9995
Wartości \$149

\$22 MIESIĘCZNIE
Tylko Kanapa \$29995
Wartości \$499

\$10.99
Mosiężny i Czarny Stojak
Pod Telefon

WSZYSTKIE 4 SZTUKI \$29995
Wartości \$499

\$22 MIESIĘCZNIE

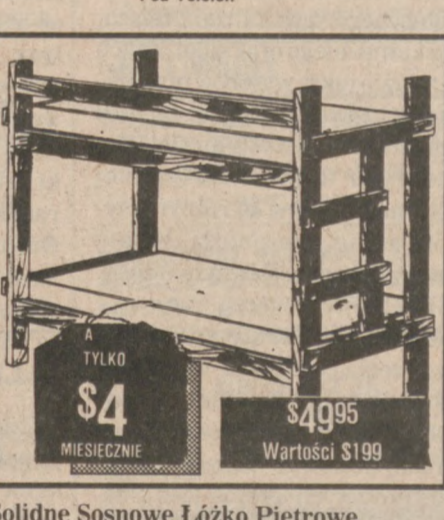
4-Częściowa Sypialnia w Stylu Country z Dębowym Wykończeniem
Składa się z 7-szafładowej Komody, Lustra z Półkami, Szafki i Wezłowania Full/Queen. Stolik Nocny \$98.

\$6995
Twin Każda Szt.
Wartości \$149

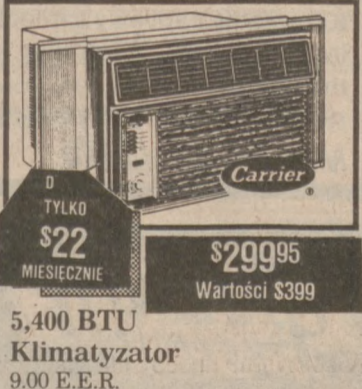
Serta Firm Materace
Full każda szt. \$11995
Wartości \$229

Komplet Queen \$32995
Wartości \$529

\$4 MIESIĘCZNIE
Solidne Sosnowe Łóżko Piętrowe
Solidna Konstrukcja

\$4995
Wartości \$199

\$22 MIESIĘCZNIE
5,400 BTU Klimatyzator
9.00 E.E.R.

\$26 MIESIĘCZNIE
152 kanały Czasomierz

\$30 MIESIĘCZNIE
Stereo Magnetowid
• Odbiór i nagrywanie MTS stereo
• Dolby • 23-funkcyjne zdalne sterowanie

\$26 MIESIĘCZNIE
2-Drzwiowa Samoodmrażająca
Sze Lodówka
O Pojemności 10.6 St. Kubicz.

\$10 MIESIĘCZNIE
Znanej Marki Piecyk Mikrofalowy
• 5 Stóp Kubicznych
• 500 Watów
• 15-minutowy Czasomierz

* To qualified buyers, 15 monthly payments, A.P.R. of 29.18%. All costs do not include sales taxes. A. Sale price of \$49.95 has a total cost with \$5.00 down payment & credit charges of \$68.27. B. Sale price of \$99.95 has a total cost with \$10 down payment & credit charges of \$127.55. C. Sale price of \$129.95 has a total cost with \$13 down payment & credit charges of \$163.12. D. Sale price of \$299.95 has a total cost with \$30 down payment & credit charges of \$394.97. E. Sale price of \$349.95 has a total cost with \$35 down payment & credit charges of \$422.96. F. Sale price of \$379.95 has a total cost with \$38 down payment & credit charges of \$459.52. G. Sale price of \$399.95 has a total cost with \$40 down payment & credit charges of \$483.24. Pictures for representational purposes only. * Zapytaj w sklepach o szczegóły.

PRZYJDŹ DO ARONSONA

HOME OF THE CREDIT CONNECTION

GDZIE MIESIĘCZNE SPLATY SĄ DOPASOWANE DO TWOJEGO BUDŻETU

5 SPOSOBÓW KUPNA! Łatwe Warunki Kredytowe

Dziś w naszym sklepie Aronsona

Do 2 lat do spłaty

Honorujemy VISA, MASTERCARD, AMERICAN EXPRESS, DISCOVER I INNE KARTY KREDYTOWE ARONSONA

WYBÓRZAJ Z NASZEGO PLANU LAY AWAY "DOPIERO PŁACISZ" Wtedy jak trudno jest woliś sobie kredyt po nas piewać. Pamiętajmy Ci odczasu pierwszego koscia kredytowego.

PÓŁNOC
1379 N. MILWAUKEE

PÓŁNOCNY—ZACHÓD
5657 W. BELMONT

PÓŁUDNIE
4630 S. ASHLAND

PÓŁUDNIOWY—ZACHÓD
3401 W. 47th STREET

DALEKIE PÓŁUDNIE
2301 W. 95th STREET

Mówiący po polsku sprzedawcy:

MAGAZYN — Grażyna Terlecki, Teresa Wojtaszek, Michał Rawski; MILWAUKEE — Ted Dzierzynski; BELMONT — Aleksandra Skupień, Joe Kuźma, Elżbieta Mikula, Wiktor Wojtkow

Sekr. Carlucci Ostrzega Zachód

(Dokończenie ze str. 1)

pansjonizmu w jego polityce zagranicznej, położenie kresu pogwałceniu praw humanitarnych i otwarty dialog z Zachodem, cały świat na tym zyska. Jeśli jednak Przymierze Zachodnie, zwiędzone ugodową postawą Gorbaczowa przestanie być czujne i ograniczy swe wysiłki obronne, a w tym samym czasie dojdzie do zmodernizowania sowieckiej bazy technologicznej i przemysłowej, ZSSR może podjąć produkcję olbrzymich ilości broni w bardziej skuteczny sposób, niż obecnie" — wyjaśniał Carlucci i stwierdził, iż dopiero czas pokaże, jaką drogą podążą Sowietci.

Amerykański sekretarz obrony przestrzegał przed przypisywaniem zbyt wielkiego znaczenia słowom Gorbaczowa, podkreślając, iż do chwili obecnej objawów "pierestrojki" nie zauważono w sowieckich siłach zbrojnych. Zachęcał do przyjęcia postawy pełnej ostrożności i gotowości, by nie pozostać w tyle za ZSSR, który po zmodernizowaniu swej bazy przemysłowej i technologicznej może poważnie zwiększyć produkcję broni.

Carlucci przyznał, że w chwili obecnej sowieccy przywódcy debatuja nad ograniczeniem budżetu militarnego, co jednak nie oznacza, iż należy spodziewać się pozytywnego zakończenia tych dyskusji. Dopóki

sprawa nie będzie jasna — mówił Carlucci — powinniśmy się mieć na baczności.

Sekretarz wyjaśnił też, że z rozmów z ministrem obrony ZSSR Dymitrem Jazowem nie wyciągnął wniosku, by w sowieckiej polityce ofensywnej nastąpiły jakieś zmiany.

Carlucci dodał, że Gorbaczow nie zmienia podstaw polityki sowieckiej ani też fundamentalnej struktury swego społeczeństwa, lecz jedynie pragnie, by było ono bardziej wydajne.

W przemówieniu w japońskim Klubie Prasowym sekr. Carlucci zwrócił również uwagę na bezpośrednie zagrożenie Japonii i innych państw azjatyckich ze strony Zw. Sowieckiego.

Moskwa nadal utrzymuje 53 dywizje armii wzdłuż granicy z Chinami: Korea Północna, uzależniony od ZSSR jego sprzymierzeniec, jest jednym z najbardziej uzbrojonych państw świata; Wietnam — inny sowiecki klient, okupuje Kambodżę i udostępnia sowieckiej marynarce największy port poza granicami ZSSR, port do rozlicznych operacji morskich.

Wg oceny amerykańskiego sekretarza, sama Japonia znajduje się w bezpośrednim niebezpieczeństwie. Skwadron MIG-ów 23 bazuje na okupowanych północnych terytoriach na wyspach Kuryle.

Amerykański sekretarz obrony spodziewa się pomocy Moskwy w razie kłopotów podczas seulskiej Olimpiady, wywołanych przez agentów komunistycznej Korei Płn. Z Tokio Carlucci pojedzie do Korei Płd., gdzie omówi z tamtejszymi władzami sprawy dotyczące bezpieczeństwa w czasie olimpijskich igrzysk.

Spotkanie Członków GCC

Rijad (Reuters) — Seif al-Maskary, pełniący funkcję zastępcy sekretarza generalnego Rady Kooperacyjnej Zatoki (GCC) —, skupiającej arabskie państwa rejonu Zatoki Perskiej — zakomunikował, że najbliższe spotkanie ministrów spraw zagranicznych krajów członkowskich GCC odbędzie się w saudyjskim mieście Dżidda. Podczas tego forum przedyskutowane zostaną możliwości przyłączenia przez państwa GCC bardziej sztywnego stanowiska wobec Teheranu.

Rada Kooperacyjna Zatoki, która jest arabskim sojuszem ekonomiczno-militarnym generalnie popiera Irak w konflikcie z niearabskim Iranem. Jednak niektóre kraje wchodzące w skład GCC mają tradycyjnie dobre ułożone stosunki polityczne i gospodarcze z Teheranem. Należą do tej grupy m.in.: Oman i Zjednoczone Emiraty Arabskie. Natomiast Arabia Saudyjska w kwietniu bież. roku zerwała wszystkie stosunki dyplomatyczne z Iranem.

Członkowie GCC opowiadają się za pokojowym rozwiązaniem problemu iracko-irańskiego, za natychmiastowym przerwaniem działań wojennych. Seif al-Maskary podkreślił, że nadchodzące forum w Dżiddzie będzie miało na celu ukazanie Teheranowi bezsensowność kontynuowania przez to państwo operacji militarnych na froncie iraackim. Równie istotnym punktem obrad stanie się próba ustalenia wstępnej taktyki przed rozpoczęciem się 7 czerwca br. szczytem państw arabskich w stolicy Algierii.

WASHINGTON — Sędzia Gerhard Gesell (na zdjęciu) wystosuje akt oskarżenia wobec uczestników skandalu potajemnych dostaw broni do Iranu i przekazywania funduszy dla nikaraguańskich contras. (UPI)

Oslabiona Pozycja Partyzantów

(Dokończenie ze str. 1)

wani w tym regionie.

Powyzsze fakty powodują, że pozycja partyzantów w rozpoczynających się we wtorek negocjacjach pokojowych jest bardzo osłabiona. Rozmowy odbywać się będą w Managui.

"To nie są już te same siły zbrojne co kiedyś" — twierdzi nie podający swego nazwiska jeden z przedstawicieli administracji. "Obecnie pozostało zaledwie ok. 3 tys. partyzantów, którzy ewentualnie mogliby udać się na pole walki".

Jeden z zachodnich dyplomatów w Hondurasie uważa nawet, że obecnie odrodzenie contras na skalę minionych lat jest już niemożliwe.

W marcu Kongres zatwierdził sumę \$48 mln na pomoc "humanitarną" dla contras, lecz dostawy dla partyzantów wstrzymane zostały z powodu dysputy na temat tego, kto tego typu pomoc będzie dostarczał. Sandiniści nie zgodzili się, by pośrednikiem była Centralna Agencja Wywiadowcza. Tymczasem nikaraguańscy partyzanci udają się do Hondurasu, gdzie ustanowiono ośrodki rozdzielcze żywności.

Podczas niedawnej wizyty zachodnich dyplomatów w partyzanckich obozach w Hondurasie stwierdzono, iż wielu z nikaraguańskich bojowników o wolność jest zmęczonych, znudzonych, uległo demoralizacji, a przy tym często głoduje. Broń, kiedyś błyszcząca i czysta, obecnie znajduje się w oplakany stanie.

Kilku wysokich rangą dowódców wojskowych zbuntowało się niedawno rzeciw przywódcy Enrique Bermudezowi, któremu zarzucano zapędy dyktatorskie oraz korupcję.

Przy pomocy CIA i honduraskiego wojska bunt uśmierzono. Siedmiu wojskowych dowódców wydano z Hondurasu. Udał się on do Miami, skąd ponawia swe apele o usunięcie Bermudeza z dyktatoria kontr.

Aktualnie wśród przywódców partyzantów istnieją tak ostre podziały, że przez dłuższy czas nie mogli oni ustalić składu swej delegacji na negocjacje z sandinistami. Doszli w tej kwestii do porozumienia zaledwie na dwa dni przed rozpoczęciem rozmów.

Nawet przedstawiciele administracji USA przyznają, iż to sandiniści będą dyktować swe warunki w rozmowach pokojowych. Przewaga rządu Ortegi już teraz uwidoczniła się w fakcie, że dużą część wojsk sandinistowskich umieszczono na terenach przygranicznych, bardzo blisko partyzanckich obozów.

Sen. Ernest Hollings uważa, że sandiniści obecnie są tak mocni, że

mogą od contras wynegocjować zapewnienia o zawieszeniu broni bez żadnych ustępstw na rzecz demokracji. Sen. Hollings dodaje, iż rząd Ortegi chce za wszelką cenę pozbyć się z kraju nikaraguańskiego ruchu oporu i wszystko, niestety, na to wskazuje, iż nie sprawi to rządowi zbyt wielkich trudności.

Kongr. Dick Cheney twierdzi ze swej strony, iż dotychczasowe negocjacje sandiniści — contras nie przyniosły żadnych konkretnych rezultatów i dlatego Kongres USA powinien rozważyć możliwość przyznania contras pomocy czysto militarnej.

FBI Używała Nielegalnych Metod

Washington (NYT) — Sporządzony raport ujawnia, iż Federalne Biuro Śledcze prowadziło dochodzenie na temat działalności przeciwników polityki administracji USA w Ameryce Środkowej, lecz śledztwo to prowadzone było przy pomocy niezbyt legalnych metod. Nie podający swego nazwiska przedstawiciel rządu poinformował, iż dyrektor FBI William Sessions otrzymał raport o dochodzeniu na temat działalności członków Committee in Solidarity with the People of El Salvador, organizacji znanej pod nazwą Cispes. Grupa ta zrzesza ludzi sprzeciwiających się aktualnej polityce administracji w Ameryce Środkowej.

Śledztwo w sprawie działalności Cispes zakończyło się w 1985 roku. Znalezione dowody na to, że przywódcy tej organizacji posiadają liczne powiązania z lewicowymi terrorystami w Salwadorze. Aktów oskarżenia nie wystosowano.

Dokumenty wskazują, iż agenci FBI podczas dochodzenia używali metod niezgodnych z prawem. Zakładano podsłuch w mieszkaniach członków Cispes, fotografowano uczestników demonstracji organizowanych przez Cispes, spisano numery rejestracyjne samochodów należących do członków tej grupy.

Akcje te miały miejsce jeszcze za czasów poprzedniego dyrektora FBI Williama Webstera. Obecny dyrektor Federalnego Biura Śledczego, William Sessions obiecał, iż przedstawiony mu raport będzie wnikliwie rozpatrzony.

Wzrosła Liczba Zatrzymanych Na Granicy

Laredo, Tex. (Reuters) — Urząd imigracyjny poinformował, iż liczba zatrzymanych osób próbujących nielegalnie przekroczyć południową granicę Stanów Zjednoczonych wzrosła w tym roku aż o 10 proc.

Liczba nielegalnych imigrantów próbujących dostać się z Meksyku do Teksasu wzrosła jeszcze bardziej.

Z danych biura imigracyjnego wynika, iż od stycznia do końca maja tego roku zatrzymano 164,694 osoby. Liczba ta jest o 15 tys. większa niż w tym samym okresie roku ubiegłego.

Rzecznik INS Mario Ortiz twierdzi, iż tyle osób zatrzymano w tzw. południowym regionie przygranicznym czyli na odcinku od Teksasu do Kroliny Płn. Jednak zdaniem przedstawicieli INS liczba nielegalnych imigrantów przybywających do USA będzie stopniowo maleć, gdy agenci urzędu imigracyjnego zaczną stosować sankcje finansowe wobec pracodawców zatrudniających obokrajowców nielegalnie podejmujących pracę.

O. Bosch Pozostanie w Więzieniu

Miami. (UPI) — Orlando Bosch, 63-letni lekarz kubański, zdecydowany przeciwnik reżimu Fidela Castro, przebywa w więzieniu miejskim w Miami.

Kubański pediatra oczekuje w areszcie na wynik dochodzenia przeprowadzanego przez krajowy Główny Urząd Imigracyjny, mającego zdecydować o tym czy Orlando Bosch powinien być deportowany ze Stanów Zjednoczonych czy też nie.

Kilka dni temu więzień zwrócił się do władz Florydy z prośbą o ułaskawienie i wypuszczenie go na wolność.

Sędzia federalny sądu rejonowego William Hoeveler odrzucił petycję Fidela Boscha, stwierdzając w uzasadnieniu swojej decyzji że "więzień nie jest w stanie udowodnić ponad wszelką wątpliwość iż jego uwolnienie nie będzie stanowiło poważnego zagrożenia bezpieczeństwa dla otoczenia.

Sędzia William Hoeveler przed ogłoszeniem decyzji, korzystał z porad zastępcy prokuratora federalnego oraz konsultował się z zastępcą komisarza Głównego Urzędu Imigracyjnego. Doradcy zgod-

Demonstracja w Moskwie

Moskwa (CT) — W ostatnią niedzielę około 80 osób wzięło udział w demonstracji w śródmieściu Moskwy na Placu Puszkina. Domagano się uwolnienia wszystkich więźniów politycznych więźniów" i "Żądamy tyjnego systemu

Uczestnicy wnosili hasła w rodzaju — "Precz ze stalinizmem", "Precz z przywilejami", "Uwolnić politycznych więźniów" i "Żądamy politycznego pluralizmu".

Milicja użyła głośniki do utrzymania porządku. Innych form interwencji nie zaobserwowano. Kiedy demonstranci podążyli w stronę Kremla, służba porządkowa stanowczo lecz grzecznie wstrzymała ich przed wejściem na Czerwony Plac.

Uczestnicy protestu zebrał się przed pomnikiem założyciela Moskwy, rosyjskiego księcia Jurija Dolgorukiego, — gdzie kolejni mówcy wysuwali różnorodne żądania.

Domagano się między innymi wydania rezolucji w sprawie sporów terytorialnych o Nagorno-Karabachii, wolności dla krymskich Tatarów, którzy dążą do uzyskania zezwolenia dla swych ludzi do powrotu na rodzinne ziemie, inni żądali uwolnienia wszystkich politycznych więźniów w całym kraju.

Sowiecka agencja TASS w komentarzu o niedzielnej demonstracji pisze "uczestnicy za wszelką cenę pragnęli dostarczyć zachodnim korespondentom tematu, usiłować stworzyć wrażenie, że dochodzi u nas do naruszania praw".

● KUPUJĄCE W SKŁADACH ●
KTÓRE OGŁASZAJĄ SIĘ W
DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

★ AUTO

NORWOOD PARK DODGE

DEVON i HARLEM
Chicago

Tel.: 775-9600

Kompletne naprawy samochodów marki Dodge Chrysler oraz innych marek. Naprawy karoserii. Dział z częściami zamiennymi.

DUŻY WYBÓR NOWYCH I UŻYWANYCH SAMOCHODÓW
Mówimy po polsku Rich Pilot, manager

PO CENIE HURTOWEJ
DLA PRYWATNYCH
OSÓB

AUTA UŻYWANE

Począwszy od

\$300

Również

nowe samochody
MÓWIMY PO POLSKU
pytać o
JANA BAŃKE

5455 N. Milwaukee Ave. Chicago, Il.
Tel. 631-5463 lub 631-9000
Codziennie 9-9, piątek, sobota 9-6
ZAMKNIĘCI W NIEDZIELE

PONTIAC Camaro sprzedam. 761-5050.

SPRZEDAM truck GMC '83 z możliwością załatwienia pracy. 671-9511.

★ Pomoc Domowa

GOSPODYNIA

z ZAMIESZKANIEM

6 do 7 dni tygodniowo. Nie ma małych dzieci.

448-7613 — w jęz. ang.

A WINNETKA couple is seeking a live-in housekeeper/cook with experience. Single woman or couple, but husband must work out. English speaking with drives licence preferred. References please. Phone 446-7039 or 348-3982.

POSIADAMY PRACĘ DOMOWE
DLA KOBIET
AGENCJA
Tel.: 775-5665 6255 N. Milwaukee

POMOC HOTELOWA
Na weekendy — sobota i niedziela tylko. Musi okazać zezwolenie na pracę. Zgłaszać się osobiście do
RED ROOF INN
22 W. Algonquin Rd.,
Arlington Hts. Il.

Parę słów o przygotowaniach przedpogrzebowych

Wiele rodzin którym służymy odkryło, mądrość załatwiania spraw pogrzebowych przez aktualną potrzebę. W oparciu o nasze fachowe doświadczenie w pełni to polecamy. Finansowany przez ubezpieczenia program GUARDIAN PLAN® pozwala Tobie i Twojej rodzinie podjąć odpowiednie decyzji odnośnie pogrzebu z góry, bez emocjonalnych stresów. Możesz również uniknąć

Dostępne Kwiaty Pogrzebowe

ADRIAN MALEC

ALLAN MALEC

niepotrzebnych wydatków i zaoszczędzić Twojej rodzinie wyższych — z powodu inflacji — kosztów później. Skontaktuj się z nami, a powiemy Ci jak otrzymać szczegółowe informacje o programie GUARDIAN PLAN.

ISTNIEJĄCY OD 1935

Malec & Sons
GUARDIAN CHAPEL

6000 N. Milwaukee Avenue
834 N. Ashland Avenue

774-4100
421-5800

The GUARDIAN PLAN®
Insurance funded prearranged funeral program

★ Pomoc Domowa

POTRZEBNA KOBIETA DO OPIEKI NAD DZIECKIEM I LEKKIEJ PRACY DOMOWEJ Bez zamieszkania. Trzeba docho- dzić. Południowa strona miasta. Dobre wynagrodzenie. 471-0040 prosić panią Ford

POTRZEBNA OPIEKUNKA do dziecka/gospodyni domowa z zamieszkaniem. Bardzo dobre wa- runki. 685-0440 lub wieczorem 237-6050

EXPERIENCED NURSES AIDES WANTED live-in or come and go. Some English required. 725-7881

NEED English speaking live-in housekeeper, preferably one who can drive. 323-9612.

POSZUKUJE OPIEKUNKI DO I ROCZNEGO Dziecka i pracy odmowej. Z zamie- szkaniem od poniedziałku do piąt- ku. Okolica 83rd — S. Pulaski. 735-3134 po 5 po południu.

★ Praca żeńska

KOBIETA DO POMOCY W KUCHNI (do 40 lat) Możliwość zamieszkania.. 1½ godz. od Chicago.

1-815-344-0330

POTRZEBNE kobiety do prac do- mowych. 282-4304.

PRZYJMĘ bartenderkę ze znajo- mością angielskiego na pełen lub część czasu. 252-9221.

POTRZEBNE kobiety do grupowe- go sprzątania domów od ponie- działku do soboty. Dzwonić po 8 p.m. 247-1882.

PRZYJMĘ barmankę uczciwą zna- jącą trochę język angielski. 725-2985.

PANIE do grupowego sprzątania. 5 lub 6 dni w tygodniu. Dzwonić wie- czorem. 282-0333 6 — 9 p.m.

POTRZEBNA BARMANKA na 8 godz. dziennie, j. angielski i polski wymagane oraz zezwolenie na pracę.

227-9143

OFFICE CLERK Individual with office skills required for Northwest side manufacturing company. Responsibilities include filing, typing and data entry on computer. Telephone skills a plus. This position requires a self-starter who can work and learn with little supervision. Knowledge of Polish helpful but not required. Call Monday thru Saturday, 9-4:30.

235-5283

MANICURIST PEDICURIST, WAXING Part-time position in skin care sa- lon. Must be experienced in Mani- cure, Pedicure and Waxing. Apply in person to:

GEORGETTE KLINGER WATER TOWER PLACE Third Floor

POTRZEBNE KOBIETY Do sprzątania na domkach (po- jedyncze sprzątanie i grupowe) 6 dni w tygodniu, Dzwonić pomiędzy 9am-2pm

566-2142

SEAMSTRESS

JOYCE SPORTWEAR Needs' exper'd. sample maker for design room. Must read, write & speak English.

Call Anette 828-0804

POTRZEBNE kobiety do grupowe- go sprzątania. 520-1645.

KOBIETY DO SPRZĄTANIA Na pełen etat. Praca dzienna. Zgłaszać się osobiscie pomiędzy 7 rano i 2 po południu. Poszukano na prac. wymagane 647-0433 MINIT MAID DOMESTIC A PRIVATE EMPL. AGENCY, 7562 N. MILWAUKEE AVE

POTRZEBNE KOBIETY do sprzątania ekskluzywnych aparta- mentów w Arlington Hts. Pytać o Brendę

394-3443

POTRZEBNE OPERATORKI

Do centrali telefonicznej, dobra znajomość angielskiego. Możliwość sponsorowania na zielo- ną kartę. Zgłaszać się osobiści- cie.

5146 W. Belmont Pomiedzy 3 P.M. — 5 P.M. Piewsza, druga i trzecia zmiana

★ Praca

OSOBA do sprzątania restauracji, w godz. 10 a.m. — 5 p.m. Trochę angielskiego wymagane. 456-1575.

RESTAURANT Allgauer's Fireside Restaurant needs dishwashers. Some English helpful. Apply in person at: **ALLGAUERS HOTEL** 2855 N. Milwaukee Northbrook, Illinois

★ Praca

SHAMPOO PERSON Thursday, Friday and Saturday. *Also Manicurist* Thursday, Friday and Saturday **349-3412**

TAILORS and SEAMSTRESS Experienced men's and ladies clot- hing alterations. Full time. Good benefits. Christmas bonus. Health insurance. Full time. Western su- burbs of Chicago. 495-4477

CASHIERS

FULL TIME & PART TIME Must be 21 years old. Will train. Must read, write & speak fluent English.

Apply in person. **5344 S. HARLEM SUMMIT, IL**

HAIR STYLIST — ASSISTANT MANAGER

Willing to grow with a progressive Oak Lawn salon. Salary plus com- mission. Call HairCrafters: 598-5511

MĘŻCZYNA I KOBIETA Janitors

\$5.00 na godz. Potrzebujemy osoby po- siadające samochód do sprzątania bu- dynków biurowych we wszystkich przed- miściach, lub część etatu. Prace również, w godzinach wieczornych. Osoby muszą posiadać pozwolenie na pracę. Bonus \$100 po 6 miesiącach, \$250 po 12 miesią- cach. Potrzebny również doświadczony kierownik. Aplikację przyjmujemy od poniedziałku do soboty 10:20 A.M.-6:30 P.M., soboty 9 A.M.-1 P.M.

COMPLETE CLEANING CO. 615 Wheat Lane Wood Dale, Illinois 766-5496

PRODUCTION New modern industrial laundry has 2nd shift positions — full & part ti- me. This job requires hardworking persons, capable of fast physical work. Apply between 9 a.m. — 4 p.m. 520-5890

421 Lexington Dr., Buffalo Grove, IL

DRIVERS

Trucks For Sale guaranteed work. No experience. Truck school grad's OK. Financing. \$4,000 down. Also dumps. 344-1004

POTRZEBNE KOBIETY I MĘŻCZYŹNI

Do pracy domowej z zamieszkaniem lub bez oraz pracy fabrycznej, wysokie wynagrodzenie i świadczenia. Każda praca pisemnie gwarantowana. **IRENE'S INTERNATIONAL** 6201 W. Touhy 631-8878

POTRZEBNI PRACOWNICY

do sprzątania na lotnisku O'Hare. \$4.00 na start. Wymagane pozwoie- nie na pracę.

Tel.' 686-7561 od 8 a.m. — 4 p.m.

Construction BRICKLAYERS/MASONS BRICK/STONE/CARVER 667-1611

SEWING DEPT. SUPERVISOR We are looking for a sewing dept. supervisor. This person will be res- ponsible for managing the activities of 6 sewing machine operators. The supervisor must be skilled in the la- ying out & cutting of fabric, skilled in the use of double needle, feed off the arm overlock & cylinder head machines & should also be able to do some machine repairs. Excellent salary. Some English communica- tion skills helpful. Call for interview. 863-4400

KNITTERS NEEDED

Brothers 260 & 230. Finishers also needed. Must speak English.

Debbie 622-6133

PRACA BIUROWA Na pełny lub pół etatu. Wymagana zna- jomość polskiego i angielskiego.

ARONSON FURNITURE CO. 5657 W. BELMONT 889-0312 Pytać o Violetę

WAREHOUSE HELP NEEDED Miscellaneous duties include pack- ing, assembling etc.

MUST SPEAK, READ AND WRITE ENGLISH 943-0884

INSPECTION

1st shift full time position available for experienced Metal Stamping Inspector. Minimum 3 years experience required. CMM, SPC experience a plus. Apply in person:

LAYSTROM MFG. 3900 W. Palmer, Chicago Must speak English.

Zatrudnie Osoby Ambitne i Kontaktowe

na "part time" lub "full time" na sprzedawców-rekruterów i "mana- gerów". Przeszkolenie darmo. W ramach szkolenia wycieczki na Flo- rydę. Wymagane pozwolenie na pracę, lub zielona karta, oraz moż- liwość porozumienia się w języku angielskim. Od poniedziałku do so- boty 11 a.m. do 7 p.m.

Tel.: 283-8001 ROMUALD

★ Praca

PRZYJMĘ osobę do mycia naczyń. Restauracja "Astoria". 2340 W. Devon. 761-5050.

POTRZEBNY MĘŻCZYNA I KOBIETA DO PRACY Na farmie jarzynowej. 966-2050 lub 631-1821

★ Praca Męska

WAREHOUSE

GENERAL MAINTENANCE & MATERIAL HANDLING Must have good mechanical abilities. Will train. — ENGLISH REQUIRED. Apply in person.

ROYAL DIE & STAMPING 949 E. Green St., Bensenville, IL

KRAWIEC NA CAŁY LUB PÓŁ ETATU

Do sklepu z odzieżą, an północno- zachodnim przedmieściu. Dzw- nić Abe

298-3333

ASSEMBLER/BICYCLE or any exp. in assembly a plus. Will train. Good pay. Must have dependable transportation, basic tools, be willing to travel. Over 21. Call in English: Tues. — Thurs. 11. — 3 1-800-874-1487

POTRZEBNY PIEKARZ I CUKIERNIK Od zaraz. Zgłaszać się osobiście. 3000 W. 41st Street Tel.: 523-3657

BRYGADZISTA (FOREMAN)

Na wszystkie etapy prac dach- owych. Praca cały rok. Dobra płaca i świadczenia. Musi mówić po an- gielsku.

276-5436

MACHINIST Min. 5 yr. job shop exp. Machinist ap- prentice. NC/CNC machine oper. — day & night shift. NC/CNC programmer & set-up person — for lathe mill. Must speak some English. Call Bill or Fred: (815) 344-3770 McHenry, Ill.

SPRZĄTANIE

Godziny Nocne **733-0300**

FREZERZY I TOKARZE Potrzebni na pełny czas pracy. Dobre świadczenia. Lokacja: północno-zacho- dnia część miasta Chicago.

Zgłaszać się po umówienie. 235-5283 (9-4:30 po poł. od poniedziałku do piątku)

STOLARZ — CIEŚLA

i pomocnik potrzebni

631-0020 lub 803-8672

EXPERIENCED SALESMAN WANTED Salary plus commission. Opportu- nity for advancement. Must speak English.

Ask for Mrs. Ford 471-9800.

HANDYMAN Do konserwacji, malowania, repara- cji, etc. Samochód i j. ang. wy- magany. Cały etat. \$800 mieś. Na- tychmiast. 625-4454, 296-4722 w j. ang.

POTRZEBNI Wykwalifikowani Pracownicy do prac sidingowych, wewnętrznych oraz sprzątania.

745-4649

POTRZEBNI MURARZE Z DOŚWIADCZENIEM 671-3146

A & A PAINTING & DECORATING, INC. Wanted experienced painter & decorator. Must have tools and proper work identi- fication. Call 461-4704 and leave infor.

POTRZEBNY MALARZ TAPECIARZ na cały etat. Praca na przedmieś- ciu. Zapłata wg umowy. 438-2008

FREZER do prac jednostkowych i małych serii. Praca na Bridgeport. Wymagana bardzo dobra zna- jomość rysunku technicznego. **MICROTECH CO.** 1257 Rand Rd. Des Plaines, IL 296-6975

General Contractor Needs Men

with roofing, tuckpointing or pain- ting skills. Must have car and dri- vers license. Good pay. 784-1694

JANITOR Major southside ambulance com- pany now accepting application for a full time janitor. Some janitorial experience required. Must have va- lid Illinois drivers license with good driving record. For interview call Russ at 723-4201

★ Praca Męska

CARPET INSTALLER OR SOMEONE WILLING TO LEARN TRADE 860-1020

POTRZEBNI blacharze i lakiernicy samochodowi. 247-7779.

Przyjmieni Doświadczonego

STOLARZA

oraz kobietę do sprzątania i ogólnej pracy fabrycznej. 278-3580

POTRZEBNY HANDYMAN Musi posiadać własne narzędzia i transportację. Do pracy do kon- traktora. 237-3878

POTRZEBNY tokarz i frezer od zaraz, doświadczenie konieczne, 388-4749, 388-4764.

PRZYJMĘ pracowników do prac kontraktorskich. 252-7619, po 7 wie- czorem.

POTRZEBUJEMY doświadczony- ch malarzy. 484-5786.

COLD HEADING

Must have at least 2 years ex- perience in setting up a HARTFORD THREAD ROLLER. Must speak English.

Call Ron: 378-1120

CLEAN-UP MAN

For S. side meat market. \$6 per hr. Full time only. 6 pm-2 am. Must speak English. Call from 3-6 pm.

445-1983

MAINTENANCE Full time days. 5 days including Sat. & Sun. Must speak English & shaw proof of employment eligibility.

Apply in person: **RED ROOF INN** 22 W. Algonquin Rd., Arlington Heights, IL

PRZYJMĘ MŁODYCH LUDZI Z zamilowaniem do mechaniki. Praca na przedmieściach Chicago. Dużo godzin. Dobre zarobki. Wolę osoby posiadające samochód i własne narzędzia.

Proszę zgłaszać się osobiście **MELROSE PARK** 5100 W. Lake Street 718-1189

MACHANICS Position available immediately. Hourly plus commission. All shifts full and part time. Must speak English.

APPLY IN PERSON **NEALS SHELL** LaGrange & Joliet Rd. Countryside 354-5552

MECHANIC

wanted for muffler shop full time, will train. Must speak English. Mt. Pros.

439-1191

POTRZEBNY konserwator w ośro- dku czasowym. Znajomość hydrauliki i elektryki konieczna. Praca z zamieszkaniem, 90 mil od Chicago, w stanie Michigan. Po bliższe informacje. Tel.: w Chicago 824-5075 lub 1-616-849-1233.

ENGINE LATHE OPERATOR Apply in person. **Mihailovic Machine & Tool Inc.** 6119 W. 35th St. Cicero

POTRZEBNI STOLARZE DO ROBOT KONTRAKTORSKICH z doświadczeniem w USA. **501-4995 w godz. 9-5 pm**

ZATRUDNIE DEKARZY Z umiejętnością zakładania płytek (shingles). Bardzo dobre zarobki. 847-2846

SECURITY GUARDS Part time and full time. Must have car, speak and write English. Southwest area. Will train. Retirees welcome.

Apply only Monday thru Friday, 9 AM-3 PM **7801 S. KEDZIE**

SHEAR OPERATORS & HELPERS Operators must be able to set-up & operate shear machines. Must be able to read microme- ters & tape rule. Helpers must be dependable & mech. inclined. English speaking required of all.

P.O. Box 626Z 55 E. Jackson Blvd., Suite 1820, Chicago, IL 60604-4106

Potrzebni Robotnicy do pracy montażowej w Wooddale \$5 na początek. Pozwolenie na pra- cę wymagane. Tel. 860-7227 (od 9 — 5 poniedz. — piątku)

BLACKSMITH

Set-up & fabricate tooling for simp- le hot forming & beding. Ability to make tongs a plus. Must speak some English. Call: 277-2800

POTRZEBNI PRACOWNICY Do polerowania i szlifowania. Dobra zapłata, ubezpieczenie lekarskie i dentystyczne. Stały pobyt lub pozwolenie konieczne. Zgłaszać się osobiście — Stanley **STANLEY MACHINING & TOOLS CORP.** 425 Maple Ave. Carpetersville, IL. E/O/E

★ Praca Męska

DOŚWIADCZENI STOLARZE

Potrzebni do produkcji szafek. Stała praca, pełen etat. Zgłaszać się osobiście: 2331 W. St. Paul, Chicago. 278-0868

MACHINIST Experienced Only Elk Grove Village 981-1149

SET-UP MAN

Well established spring co. wants expd. kick press set-up man for day shift.

Call Lewis Spring 342-2222 or apply at: 2652 W. North Ave.

PRZYJMĘ pracowników do insta- lowania sidingu. 794-1564.

FIRMA AMERYKAŃSKA

zatrudni od zaraz.

Osoby ze stałym pobytem.

Zarobki do 60 tysięcy dolarów.

Tel.: 342-1255 Józef

POSITIONS AVAILABLE Machinist apprentice. Machinist 5 years experience. Lathe hand 5 ye- ars experience. CNC programmer — set-up Mill and lathe experience. Good pay and benefits. Must speak some English. Call Bill or Ted: 815-344-3770 — McHenry

POTRZEBNY CZŁOWIEK DO ZAKŁADANIA PLYT GIPSOWYCH "dry wall" i do tapetowania. 237-3878

DO OGÓLNEJ PRACY którzy chcą ciężko pracować. Musi posiadać własną transportację.

237-3878

ELECTRICIAN MAINTENANCE MAN Must speak English. Good starting pay, day shift.

652-8100

POTRZEBNY DOŚWIADCZONY TOKARZ — FREZER

z praktyką w U.S.A. Musi mieć nar- zędzia.

C.E.W. ENGINEERING 4312 N. KEDZIE 588-5007

PRZYJMIEMY pracowników do robót dekarskich "roofing". 724-1697.

HANDY MAN EVENINGS AND WEEKENDS some carpentry. \$5 an hour (small building) 252-0525

POTRZEBNY pracownik do fugo- wania z 2 rocznym doświadcze- niem, oraz pomocnik. 637-5204.

POTRZEBNY "PORTER" Praca wieczorem. Zgłaszać się. 2458 W. Montrose, Chicago

KONTRAKTOR

Poszukuje sprzedawcy (salesman) mówiącego po angielsku i po polsku.

286-2816

KONTRAKTOR PRZYJMIE MĘŻCZYŹN do robot remontowo-budowlanych. 286-0637 — po 8 wiecz.

★ Biuro Do Wynajęcia

SKLEP DO WYNAJĘCIA NA MILWAUKEE (500 stóp kw.) 698-9773 lub 235-4335 Pytać o Agrypinę.

★ Do Wynajęcia

4138 N. MILWAUKEE Duże 4 pokojowe mieszkanie z 1 sypial- nią. \$395 łącznie z ogrzewaniem do wynajęcia od zaraz. 625-4454 albo 296-4722 — w jęz. ang. Zostaw wiadomość na tasmie.

5-POKOJOWE

2 sypialnie, ogrzewane, bez zwie- rząt. Okolica Pulaski-Diversey. \$425 plus depozyt. 545-4616 po 4 p.m. w jęz. angielskim

LUKSUSOWE 3-4½ pokojowe mieszkanie ogrzewane. Lawrence — Pulaski. Mogą być umeblowane lub nie.

539-3089 po 8 wiecz — w jęz. ang.

NEAR MILWAUKEE/PULASKI

3427 N. KEDVALE Second floor, 2½ room clean apt. \$245, selfheated.

545-7152 or 583-6594

Małe, 1 sypialniowe mieszkanie do wynajęcia. Okolica Cicero — Mon- trose. \$335 łącznie z ogrzewaniem. Tel.: 376-30

Mianowano 13 Nowych Sędziów Pomocniczych

Do Sądu Okręgowego Pow. Cook

Wśród 13 nowych sędziów pomocniczych, mianowanych do Sądu Okręgowego Pow. Cook 9 stanowią prawnicy, którzy pracowali dotychczas dla prokuratora stanowego pow. Cook, Richarda M. Daley bądź dla prokuratora generalnego Illinois, Neila Hartigana.

Warto podkreślić, że nowym sędzią pomocniczym został również były alderman Jerome Orbach (46 wada), który przegrał ostatnie wybory z Helen Schiller. W Prokuraturze Stanowej pow. Cook pracował on od lipca do grudnia 1987 roku.

Sędziowie pomocniczy zostali wybrani na 4-letnie kadencje w wyniku głosowania wśród 172 sędziów Sądu Okręgowego Pow. Cook. Listę kandydatów na sędziów pomocniczych sporządziła specjalna grupa zadaniowa, złożona z pięciu sędziów. Prawnicy zgłaszający swe kandydatury na sędziów pomocniczych oceniani są przez specjalny komitet chicagowskiego stowarzyszenia — Chicago Bar Association's Judicial Evaluation Committee.

Najnowszą trzynastkę sędziów pomocniczych wybrano z 26-osobowej listy kandydatów. Wkrótce zostanie wytypowanych 26 kolejnych kandydatów na sędziów pomocniczych.

Sąd Okręgowy Pow. Cook posiada 204 etaty dla sędziów pomocniczych, których roczne wynagrodzenie wynosi \$75,113.

Spośród zastępców prokuratora stanowego pow. Cook na sędziów pomocniczych mianowano: Johna D. Brady; Franka DeBoni; Davida Ericksona i Pamelę Karahalios. Z byłych zastępców prokuratora stanowego pow. Cook mianowano wyżej wspomnianego Orbacha oraz Randy'ego A. Kogan.

Z zastępców prokuratora generalnego mianowano: Jamesa Flannery, Daniela Gillespie i Dennisa Portera. Ponadto w gronie nowych sędziów pomocniczych znaleźli się: Consuelo E. Bedoya; Sheldon Gardner; ora Thomas Summer. Trzynastym sędzią pomocniczym jest Patrick E. McGann którego kandydaturę zgłosił sam Michael Madigan, marszałek Stanowej Izby Reprezentantów (demokrata z Chicago).

Ponadto w gronie nowych sędziów pomocniczych znaleźli się: Consuelo E. Bedoya; Sheldon Gardner; ora Thomas Summer. Trzynastym sędzią pomocniczym jest Patrick E. McGann którego kandydaturę zgłosił sam Michael Madigan, marszałek Stanowej Izby Reprezentantów (demokrata z Chicago).

Silna Wola i Wytrwałość Pomogły Żeglarzowi Przeżyć...

31-letni Richard Bunka o mało nie stracił życia podczas sobotniej przejażdżki po jeziorze Michigan, w swojej miniaturowej, 1-osobowej łodzi, podobnej do pojazdu śnieżnego.

Na krótko przed zapadnięciem zmierzchu silnik łodzi odmówił posłuszeństwa, a wiatr wiejący z szybkością 14 węzłów zaczął spychać Bunkę na otwarte jezioro, w kierunku północno-zachodnim. Zmęczenie i zimno spowodowały, że amator przejażdżki zaczął zasypiać z wyczepianiem.

Szwagier Bunki, 33-letni Alfred Traber, zaniepokany jego przedłużającą się nieobecnością, powiadomił straż przybrzeżną, która wysłała na poszukiwanie zaginionego łódź z Wilmette oraz helikopter z Glenview Naval Air Station. Do poszukiwań dołączyły się wkrótce 2 łodzie chicagowskiej policji wodnej i helikopter wydziału straży pożarnej.

Jak się później okazało, helikoptery przelatwały nad zaginionym

kilka razy, jednak w świetle reflektorów ukazywała się wyłącznie ciemna tafla wody jeziora. Podobnie bezskuteczne okazały się wysiłki łodzi patrolowych.

Bunkę pocieszał fakt, iż poszukiwania zostały rozpoczęte i nadzieja, że zostanie znaleziony rano, kiedy się rozwidni.

Na szczęście nie musiał czekać na ratunek długo. Około godz. 12:30 w nocy spostrzegł go mieszkanięc Skokie, Norm Christopherson, płynący z Marina City do domu. Zauważył on wycieńczonego Bunkę, siedzącego okrakiem na swojej łodzi, przypadkowo; kątem oka. Zawrócił i zabrał go do swojej łodzi.

Krewni Bunki, poinformowani o jego zaginięciu, spodziewali się, że nie zobaczą go żywego. Sam Bunka w niedzielę pracował w garażu nad swoją łodzią.

„Ja wiem, że on nie zrezygnuje” — powiedziała jego matka.

Zdaniem Jamesa Pilco, oficera straży przybrzeżnej z Wilmette, Bunka miał wiele szczęścia.

Wiecej Kontraktów Dla Mniejszości Narodowych i Kobiet

Rada Dystryktu Sanitarnego Metropoli zadecydowała w czwartek, że 40% kontraktów na wykonanie prac konstrukcyjnych przyznawanych zostanie przedsiębiorstwom małym oraz firmom stanowiącym własność kobiet lub przedstawicieli tzw. mniejszości narodowych.

Dla przedstawicieli mniejszości zarezerwowano 20%, dla pozostałych po 10%.

Decyzja rady zwiększa ilość rezerwowanych dla tych przedsiębiorstw pracy o 100% w stosunku do okresu od września 1986.

Za przedsiębiorstwa małe rada uważa wykonawców prac specjalistycznych, których zarobki nie przekraczają \$5 milionów rocznie i wykonawców ogólnych prac konstrukcyjnych (general contractors), których zarobki nie przekraczają \$12 milionów rocznie.

Czwartkowe głosowanie nastąpiło w dzień po spotkaniu rady z około 60 przedstawicielami wspominanych przedsiębiorstw, pomagających się większego udziału w otrzymaniu kontraktów. Wszyscy zainteresowani wyrazili zadowolenie z wyników głosowania.

Członek Rady Dystryktu Thomas Fuller, stwierdził, że liczba wykonawców, będących kobietami lub członkami mniejszości narodowych, jest wystarczająco wysoka, żeby usprawiedliwić podjęcie decyzji.

Dwa Miliony Kaucji Za Podejrzanego

W poniedziałek aresztowano dwóch mężczyzn podejrzanych o dokonanie serii rabunków w restauracjach znajdujących się w południowej części miasta.

Jeden z zatrzymanych, 22-letni Gerald Gordan, został uznany za wyjątkowo niebezpiecznego dla społeczeństwa w związku z czym nałożona na niego kaucja wynosi \$2 mln.

Przewodniczący Archway Steel Construction Co. Inc. i organizacji Black Contractors United, Glenn Harston oświadczył, że uważa decyzję za pozytywne pierwsze poaciąganie.”

Przewodniczący rady Nicholas Melas, proponował początkowo stopniowe zwiększenie liczby rezerwowanych kontraktów, lecz po odrzuceniu przez członków rady jego sugestii, głosował za przyjęciem decyzji podjętej przez większość.

Ruiz Obejmie Stanowisko “Solicitor General”

Zastępca prokuratora stanowy i powiatowy, Robert Ruiz, został w czwartek wyznaczony przez stanowego prokuratora generalnego, Neila Hartigana, na stanowisko “solicitor general.”

Ruiz jest absolwentem De Paul University College of Law, które ukończył w roku 1978.

Skazani Za Rabunek i Gwałty

W czwartek zostali uznani winnymi i skazani dwaj sprawcy napadu, jaki miał miejsce w maju ub. roku na Riviera Club (4746 N. Racine Ave.)

W czasie napadu sterroryzowali oni i obrabowali gości i pracowników klubu, gwałcąc przy tym 3 kobiety.

Sędzia sądu karnego pow. Cook, Richard Neville skazał 26-letniego Alfredo Hernandeza, który — zamaskowany — strzelił ludzi pistoletem i brał udział w rabunku i gwałtach, na 18 lat więzienia. Również 26-letni Orlando Martinez, zatrudniony w klubie Riviera, który zaplanował napad, otrzymał wyrok 13 lat pozbawienia wolności.

Trzeci podejrzany, Wally Rivera został zastrzelony w bójce w sierpniu 87 roku, w czasie gdy zwolniono go z aresztu po wpłaceniu kaucji.

MOSKWA — Prezydent Reagan i sowiecki przywódca Gorbaczow składają swoje podpisy pod ratyfikowanym porozumieniem o eliminacji rakiet średniego zasięgu. Od tej chwili układ ten wszedł w życie. (Reuter)

\$100 Mln Deficytu w Budżecie Miasta?

Szczegółowych Wyników Raportu Nie Ujawniono

Tymczasowy dyrektor d/s budżetu, Thomas J. Elzey ostrzegł ostatnio przed “możliwością” — jak się wyraził — deficytu oraz zaapelował równocześnie o kolejną podwyżkę podatku. Elzey odmówił jednak przedstawienia wyników raportu, szacującego podobno deficyt na ok. \$100 mln.

Alderman Lawrence Bloom (5 wada), którego wcześniejsze ostrzeżenia o \$100-milionowym deficycie były ignorowane przez administrację burmistrza Eugene'a Sawyera zażądał stanowczo od Elzey'ego przedłożenia wyników sprawozdania ze stanu finansów miasta.

Podczas ostatniego posiedzenia Rady Miejskiej, które odbyło się w zeszły piątek, Elzey oznajmił, że nie przedstawi treści raportu, bo właściwie nie jest on jeszcze gotowy. Elzey dodał, że posiada tylko zarys raportu, którego nie wolno mu publikować. Zgodził się on z opinią Blooma, że deficyt może sięgnąć

sumy 100 mln.

Kolejną podwyżką dla pracowników administracji miejskiej może — zdaniem Elzey — zmusić władze miasta do “szukania innych rozwiązań finansowych”; z podwyżką podatku od nieruchomości włącznie.

Warto przypomnieć, że miejski budżet za rok bież. opiewa \$2.7 mld, a podwyżka podatku jaką zawiera wynosi \$60.2 mln tzn. o 12 proc. więcej niż w r. poprzednim.

Radny Bloom zaapelował o natychmiastową redukcję podatków. Według aldermana 5 wady można by zaoszczędzić m.in. na zamrożeniu etatów, ograniczeniu różnorodnych wydatków oraz częściowych zwolnieniach z pracy.

Komitet miejski d/s budżetu, którego Bloom jest przewodniczącym zatwierdził — w ostatni piątek — nominację Elzey na stanowisko stałego dyrektora d/s budżetu. Nominacja musi zostać przyjęta przez Radę Miejską w pełnym składzie.

Dalszy Brak Jednomyslności w Sprawie Podnośników

Wielu inwalidów korzystających z usług CTA odniosło się dość sceptycznie do wyników głosowania, dzięki którym przedsiębiorstwo transportowe ma wyposażyć 491 autobusów w podnośniki wózków inwalidzkich.

Członek współpracującej z przedsiębiorstwem rady obywatelskiej, Dorothy Youll, oświadczyła, że większość inwalidów jest przeciwna podnośnikom. Według jej opinii koszt montowania podnośników oraz szkolenia kierowców i mechaników jest nieopłacalny w porównaniu z niewielką liczbą osób upośledzonych fizycznie, które z tych usług będą korzystały.

Youll i wiele innych osób uważa, że podnośniki autobusowe będą miały minimalne znaczenia dla inwalidów.

Marion Gossard z Concerned Consumers of Transportation for the Disabled zwróciła uwagę na fakt zatłoczenia autobusów (szczególnie w godzinach szczytu) uniemożliwiający korzystanie z nich osobom przywiązany do wózków inwalidzkich.

Zarówno Youll, jak i Gossard wyraziły ponadto obawę, że wprowadzenie podnośników może się odbić niekorzystnie na funduszach przeznaczonych na serwis “Dial-a-Ride”, którego autobusy przewożą osoby upośledzone fizycznie z domu do miejsca przeznaczenia.

Dyrektor tego serwisu, Isak Beal, powiedział, iż zapotrzebowanie jest tak duże, że zamówienia zaczynają wpływać już od godziny 5 rano i nie raz do godziny 9 wszystkie kursy są zarezerwowane.

W jednym przypadku przeciwnicy i popiecznicy podnośników zgadzają się: mianowicie: że serwis “Dial-a-Ride” jest mało efektywny.

Członek rady CTA Jim Charleton, twierdzi, że obecny, przeznaczony na potrzeby tego serwisu budżet w

Podwyżka Płac Dla Pracowników Powiatowych

Rada powiatu Cook zaaprobowala w poniedziałek 2.5 procentową podwyżkę płac pracowników. Obejmuje ona około 23 tys. osób.

Kierownik administracyjny, William Doyle, powiedział, że pracownicy otrzymali w zeszłym roku podwyżkę 7 procentową, lecz w tym roku nie dostaną więcej ponieważ powiat nie posiada funduszy.

URF Przeciwno Podwyżce Podatków

Konserwatywni Republikanie Zintensyfikowali Swą Kampanię

Konserwatywna organizacja republikańska United Republican Fund (URF), zintensyfikowała swą kampanię przeciwko projektowanej przez gubernatora Jamesa Thompsona podwyżce podatków od dochodów.

Zdaniem przywódców URF, podwyżka podatków z inicjatywy republikańskiego gubernatora byłaby niczym innym, jak “samobójczą śmiercią” Partii Republikańskiej i kandydatów tej partii w listopadowych wyborach. Przywódcy URF wyrazili swe obawy przede wszystkim o los republikańskiego kandydata na prezydenta — George'a Busha.

W ub. piątek URF rozesłał ponad 5 tys. listów do republikańskich komitymanów w całym Illinois, z apelem aby doprowadzili do zatwierdzenia antypodatkowych rezolucji w powiatowych partiach republikańskich. W tym samym liście URF zachęca przywódców partyjnych, aby podjęli na forum Legislatury stanowej aktywną akcję na rzecz zwalczania podwyżki podatków, a także ażeby wystąpili z antypodatkową rezolucją podczas zjazdu stnowej GOP, który odbędzie się w przyszłym tygodniu.

Inną antypodatkową działalnością URF było rozesłanie w ub. tygodniu listów wśród mecenasów kilku ustawodawców z Legislatury stanowej. Listy te informowały mecenasów — tradycyjnie wspierających finansowo tychże ustawodawców — że ich datki polityczne być może, pośrednio, przyczynią się do podwyżki podatków stanowych.

Steven Baer, dyrektor wykonawczy URF poinformował również, że ugrupowanie to zamierza przeprowadzić telefoniczną akcję propagandową przeciwko podwyżce podatków. Odmówił jednak ujawnienia, do kogo przedstawiciele URF zamierzają telefonować.

URF jest zamożną i wpływową organizacją. W ub. r. przeprowadzona przez nią kampania przeciwko podwyżce stanowych podatków od dochodu skutecznie przyczyniła się do “uśmiercenia” planu Thompsona — umiarkowanego republikańskiego.

sona — umiarkowanego republikańskiego.

URF zdwoiło swe wysiłki w kierunku zwalczania tegorocznej propozycji podwyżki podatków w chwili, gdy waga się losy tej propozycji wśród ustawodawców. W najbliższy czwartek gub. Thompson oficjalnie poprosi Legislaturę o rozpatrzenie podwyżki. Plan Thompsona uzyskał warunkowe poparcie wpływowego politycznie stowarzyszenia — Illinois Manufacturers Association oraz Commercial Club of Chicago. Gubernator zabiega o 1-procentową podwyżkę. Jak wiadomo w chwili obecnej indywidualny, stanowy podatek od dochodu wynosi 2.5%.

Niezależnie od Thompsona, czterej republikańscy ustawodawcy w stanowej Izbie Reprezentantów przedłożyli własny projekt podwyżki podatków opiewający na ogólną sumę \$775 mln.

URF uważana jest za konserwatywny odłam GOP choć z partią tą nie jest oficjalnie związana. Już tradycyjnie URF przeciwstawia się wszelkim podwyżkom podatków oraz popiera konserwatywnych kandydatów republikańskich.

Przepraszamy Członków Gminy 143 ZNP

Bardzo nam przykro, że w zawiadomieniu o zebraniu miesięcznym Gminy 143 ZNP zakradł się poważny błąd odnośnie miejsca zebrania.

Zamiast podać adres Placówki Nr. 2 SWAP, która mieści się na południu miasta przy 4800 S. Wood Str. podaliśmy błędnie adres Plac. 90 SWAP. Dobrze się stało, że delegaci do Gminy dobrze wiedzą, gdzie odbywają się zebrania, nie mniej szkoda, że nie zwrócono nam uwagi wcześniej, tym bardziej, że zawiadomienie z niewłaściwym adresem ukazało się aż 6 razy.

Czasami zdarzają się takie pomyłki. Jesteśmy tylko ludźmi. Bardzo nam przykro.

Redakcja.

Plan 7% Podwyżki Cen Elektryczności

ICC Oczekuje Odpowiedzi Commonwealth Edison

W myśl planu, sprzedanego przez stanową komisję handlową Illinois Commerce Commission (ICC) ceny elektryczności dla mieszkańców północnej części naszego stanu wzrosłyby przeciętnie o ok. 7% do r. 1990.

Jeśli członkowie komisji oraz zakłady energetyczne Commonwealth Edison dojdą do porozumienia co do tego planu, to ceny elektryczności dla mieszkańców Chicago i północnego Illinois wzrosłyby już z dniem 1 stycznia, 1989 r. o 2% i o kolejne 4.6% od stycznia 1990 r.

Organizacje stojące na straży interesów konsumenta określiły niniejszy plan, jako “zaprzeczenie się” ICC elektryczności i zdradę interesów użytkownika na rzecz Commonwealth Edison.

Przedstawicielka organizacji Citizens Utility Board, Susan Stewart stwierdziła, że wartości liczbowe składające się na plan kolejnej podwyżki opłat za elektryczność nie posiadają żadnego logicznego uzasadnienia. “Nie wiem skąd ICC je wzięła” — stwierdziła Stewart. “Chyba z tabel astrologicznych.”

Kolejną podwyżką cen elektryczności posłużyłaby sfinansowaniu budowy trzech nowych elektrowni atomowych, które kosztowałyby Commonwealth Edison \$7.1 mld.

Zakłady energetyczne Commonwealth Edison wyraziły dezaprobatę dla proponowanej przez ICC podwyżki, stwierdzając, iż jest ona po prostu za mała. “Jesteśmy niezwy-

kle rozczarowani” — oznajmił rzecznik “Edisona” — John Hogan.

Jednocześnie Hogan powiedział, że zarząd zakładów energetycznych nie zdecydował jeszcze definitywnie czy odrzucić, czy też przyjąć porozumienie oferowane przez ICC.

ICC spodziewa się odpowiedzi Commonwealth Edison dzisiaj po południu.

Warto również dodać, że w planie ICC przewidziano również podwyżkę cen elektryczności dla użytkowników z sektora przemysłowo-usługowego. Ceny elektryczności dla tych odbiorców wzrosłyby o 4.5% w styczniu, 1989 r. oraz o następne 4.5% w styczniu, 1990 r.

Do stycznia 1990 r. podwyżka cen wyegzekwowana od użytkowników prywatnych, przemysłowych i usługowych przyniosłaby dochód w wysokości \$424 mln rocznie.

Plan nie przewiduje żadnych podwyżek w okresie od r. 1991-3.

Pula Wygranej w Lotto Sięgnęła \$27 Mln!

Już trzeci tydzień pod rząd nikomu z grających nie udało się skreślić szczęśliwej “szóstki”, dzięki czemu pula wygranej wzrosła do \$27 mln.

Jest to druga pod względem wielkości wygrana w historii Illinois Lotto. Jak pamiętamy, największą dotychczas wygraną była nagroda w wysokości \$40 mln zdobyta w 1984 r. przez Mike'a Witkowskiego.

LOTERIA

Dla wygody naszych Czytelników przekazujemy poniżej wyniki Loterii Stanowej.

Daily Lottery	Pick 4
6 czerwca 1988	6 czerwca 1988
6 4 9	6 2 5 4

CASH 5 Poniedziałek, 6 czerwca 1988 **06 10 13 28 30**

LOTTO Sobota, 4 czerwca 1988 **24 29 34 49 52 53**